

หลักสูตรโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย

ของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า
ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโตไปไม่โกงระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖

*****

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด มท ๐๘๙๓.๒/ว ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำหลักสูตรโตไปไม่โกง ไปปรับใช้ในการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหล่อหลอมปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ เปี่ยมไปด้วยค่านิยมและ คุณสมบัติน่าพึงปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบ ต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งมีความรักในความถูกต้องและเป็นธรรม โดยยึดหลักความพอเพียงในการ ดำเนินชีวิต ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ขาดเสียมิได้ในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กปฐมวัยและเยาวชน ซึ่งการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องนี้จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อ ทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น สังคม และ ประเทศชาติต่อไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรโตไปไม่โกงระดับ ปฐมวัย โดยมีหลักการสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กปฐมวัยและเพื่อพัฒนาให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม กระทำอย่างรับผิดชอบ และเป็นอยู่อย่างพอเพียง ทั้งนี้หลักสูตรได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ จึงประกาศให้ใช้ หลักสูตรโตไปไม่โกงระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

(นายอารีย์ สังกะเทศ)

ประธานคณะกรรมการบริหาร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑

(นางสาวขวัญเรือน คุ้มประดล)

หัวหน้าสถานศึกษา

คำนำ

หลักสูตรโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ฉบับนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด มท ๐๔๙๓.๒/ว ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำหลักสูตรโตไปไม่โกง ไปปรับใช้ในการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหล่อหลอมปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ เปี่ยมไปด้วยค่านิยมและ คุณสมบัติที่พึงปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และ รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งมีความรักใน ความถูกต้องและเป็นธรรม โดยยึดหลักความพอเพียงในการ ดำเนินชีวิต ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานที่ขาดเสียมิได้ในการสร้าง ภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ และต่อต้าน การเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โตไปไม่โกง โดยมีผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรโตไปไม่โกงระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้าต่อไป

คณะทำงาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑

สารบัญ

หน้า

ความเป็นมา , วิสัยทัศน์ , วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	๑
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๒
โครงสร้างหลักสูตรโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย	๓
สาระสำคัญของหลักสูตร	๔
สาระและกิจกรรม	๗
สาระที่ ๑ ความซื่อสัตย์สุจริต	๙
สาระที่ ๒ การมีจิตสาธารณะ	๑๙
สาระที่ ๓ ความเป็นธรรมทางสังคม	๒๙
สาระที่ ๔ กระทำอย่างรับผิดชอบ	๓๕
สาระที่ ๕ เป็นอยู่อย่างพอเพียง	๔๓

หลักสูตร โตะไปไมโกง ระดับปฐมวัย
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

*****

ความเป็นมาในการจัดทำหลักสูตร ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด มท ๐๘๙๓.๒/ว ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนำหลักสูตรโตะไปไมโกง ไปปรับใช้ในการเรียนการสอน ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า มีความตระหนักในความสำคัญของการสร้างค่านิยมให้คนในสังคม รู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันและการโกงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กปฐมวัยและเยาวชน ซึ่งการสร้าง ค่านิยม ที่ถูกต้องนี้จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลที่สุด จึงได้ดำเนินดำเนินการจัดทำหลักสูตร “โตะไปไมโกง” โดยการสอดแทรกกิจกรรมที่ เน้นด้านคุณธรรมจริยธรรมผ่านกิจกรรมทบทวนประจำวัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โตะไปไมโกง โดยมีผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน การจัดทำหลักสูตรโตะไปไมโกงระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีหลักการสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเอื้ออาทร ๕/๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้าต่อไป

วิสัยทัศน์

หลักสูตรโตะไปไมโกง มุ่งหล่อหลอมปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ เปี่ยมไปด้วยค่านิยม และ คุณสมบัติที่พึงปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และ รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งมีความรักใน ความถูกต้องและเป็นธรรม โดยยึดหลักความพอเพียงในการ ดำเนินชีวิต ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่ขาดเสียมิได้ในการสร้าง ภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ และต่อต้าน การเอาเปรียบผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติด้วยพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรม
๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกคุณธรรมของผู้เรียน ให้ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รู้จักจำแนกชั่วดี สามารถแยกแยะ ความผิดและความถูกต้อง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
๓. เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การรู้รับผิดชอบและ มีวินัย และรักความพอเพียง
๔. เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการคิดและมีวิจารณญาณในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ให้คิดเป็นและปฏิบัติอย่างถูกต้อง กล้าหาญ และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรคบ ไต่ไปไม่โกง มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นความดีต่อส่วนรวม ๕ ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม กระทำอย่างรับผิดชอบ และเป็นอยู่อย่างพอเพียง เพื่อสร้างนิสัยให้ผู้เรียนรักความถูกต้องและความเป็นธรรม เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ทุจริต ไม่โกง ไม่ยอมรับและรังเกียจพฤติกรรมทุจริตและโกงทุกรูปแบบ กิจกรรมในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความสนุกสนานและสร้างสรรค์ ผ่านการเล่นิทาน เกมการละเล่นต่าง ๆ การร้องเพลง กิจกรรมศิลปะ บทกวีและคาคถ์องจongs สำหรับเด็ก รวมทั้งกิจกรรมสร้างประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดอย่างมีเหตุผลและซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรักผิดชอบชั่วดี ภูมิใจในการทำความดี รังเกียจคนโกงและคนเก่งแต่โกง ตัวอย่างกิจกรรมในห้องเรียน เช่น

- กิจกรรมกลุ่มที่แสดงถึงความรักและการดูแลสมบัติสาธารณะ
- การเล่นิทานที่เด็ก ๆ เป็นผู้กล่าวหาญเสียสละเพื่อส่วนรวม
- เรื่องเล่าเกี่ยวกับความกล้าหาญทางจริยธรรมของผู้นำ
- นิทานที่ชี้ให้เห็นโทษแห่งการโกหกและเจ้าเล่ห์
- กิจกรรมที่ชี้ให้เห็นประโยชน์ของความพอเพียงไม่โลภ เป็นต้น

โครงสร้างหลักสูตรโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย

.....

สาระของหลักสูตรโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย	
สาระที่๑	ความซื่อสัตย์สุจริต
สาระที่๒	การมีจิตสาธารณะ
สาระที่๓	ความเป็นธรรมทางสังคม
สาระที่๔	กระทำอย่างรับผิดชอบ
สาระที่๕	เป็นอยู่อย่างพอเพียง

สาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรโตไปไม่โกง ประกอบด้วยสาระ ๕ เรื่อง สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ โดยมีเนื้อหา ของแต่ละสาระ ดังนี้	สาระและความหมาย	แนวคิด	การนำไปปฏิบัติ
สาระที่ ๑	ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การยึดมั่นในความสัตย์จริง และในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มี ความซื่อตรง และมีเจตนา ที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติต่อตนเอง และผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง	การดำเนินชีวิตในสังคมนั้น ความซื่อสัตย์สุจริตเป็น เรื่องที่สำคัญและจำเป็น ไม่ ว่าจะซื่อสัตย์ต่อตนเองหรือ ผู้อื่น ดังนั้น การที่เราจะมี ความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เรา จะต้องปลูกฝังและสร้าง จิตสำนึกเกี่ยวกับความ ซื่อสัตย์สุจริตอย่างถูกต้อง และให้เห็นโทษของการไม่ ซื่อสัตย์สุจริตว่าจะส่งผลต่อ ตนเองและสังคมอย่างไร บ้าง	- พุดความจริง - ไม่ลักขโมย - ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ - ทำตามสัญญา - ตรงไปตรงมา - กล้าเปิดเผยความจริง - รู้จักแยกแยะประโยชน์ ส่วนตัว ส่วนรวม
สาระที่ ๒	การมีจิตสาธารณะ (Greater Good and Public Spirit) การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความตระหนักรู้ และ คำนึงถึงสังคมส่วนรวม มี ความรับผิดชอบต่อตนเอง ในการกระทำใด ๆ เพื่อ ไม่ให้เกิดผลกระทบเสียหาย ต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะ เสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของ ส่วนรวม	การอยู่ร่วมกันของสมาชิก ในสังคมหนึ่งนั้น ต้องอาศัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความ เข้าใจซึ่งกันและกัน รวมทั้ง การที่สมาชิกในสังคมคิด และทำเพื่อส่วนรวม รู้จัก การให้เพื่อสังคม ไม่เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ และพร้อมที่จะเสียสละหรือ ช่วยปกป้องผลประโยชน์ ของส่วนรวม	- ร่วมดูแลสังคม - รับผิดชอบต่อส่วนรวม - เสียสละเพื่อส่วนรวม - เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ - ไม่เห็นแก่ตัว
สาระที่ ๓	ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่าง เสมอ	ทุกคนควรได้รับความเป็น ธรรมอย่างเสมอภาคและ เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะ แตกต่างกันด้วยเชื้อชาติ	- นึกถึงใจเขาใจเรา - ไม่เอาเปรียบผู้อื่น - รับฟังผู้อื่น

ลำดับ	สาระและความหมาย	แนวคิด	การนำไปปฏิบัติ
ภาคและเท่าเทียมกัน และอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อ เพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม	ศาสนา ภูมิกำเนิด ฐานะหรือการศึกษา รวมทั้งต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วย ดังนั้น การให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่น และการเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองจะช่วยให้รักษาความเป็นธรรมในสังคมได้มากขึ้น	- เคารพให้เกียรติผู้อื่น - มีเหตุผล - คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด	
สาระที่ ๔	กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไขในสิ่งที่ผิด	ทุกสังคมประกอบด้วยสมาชิกหรือบุคคลที่แตกต่างกันหลายตามบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ ที่เหมือนกันบ้างและต่างกันบ้าง ตั้งแต่เป็นสมาชิกของครอบครัว สมาชิกของโรงเรียน สมาชิกของทำงาน และสมาชิกของสังคม ดังนั้น การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ละเมิดผู้อื่น และพร้อมยอมรับในการกระทำของตนเองนั้น สมาชิกทุกคนจะต้องเข้าใจความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและบุคคลต่าง ๆ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ อย่างมีความรับผิดชอบ พร้อมทั้งจะให้มีการตรวจสอบได้ มีความเคารพต่อกฎเกณฑ์ กติกาอย่างมีวินัย	- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด - มีระเบียบวินัย - เคารพกติกา - รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับภาระลงโทษ - รู้จักสำนึกผิดและขอโทษแก้ไขในสิ่งผิด - กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

สาระที่ ๕	เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Sufficiency and Moderation)	การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรถือปฏิบัติ การรู้จักความพอดี พอประมาณใน	- รู้จักความเพียงพอ ความพอดี - มีความอดทนอดกลั้น - รู้จักบังคับตัวเอง
-----------	--	---	--

ลำดับ	สาระและความหมาย	แนวคิด	การนำไปปฏิบัติ
คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และต้องไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น	การใช้ชีวิต การรู้สึกพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ การรู้ประหยัดและ รู้คุณค่าสิ่งของเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างนิสัยที่เป็นอยู่อย่างพอเพียง จะไม่ทำให้เกิดการดิ้นรนแบบเห็นแก่ตัวและขาดสติ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและสังคมในภาพรวมด้วย	- ไม่กลัวความยากลำบาก - ไม่ทำอะไรแบบสุดขีดหรือสุดโต่ง - มีสติและเหตุผล	

สาระและกิจกรรม

หลักสูตรโตไปไม่โกง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองเขียว สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง ซึ่งประกอบด้วยสาระทั้งห้าประการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น มีจุดประสงค์และกิจกรรม เครื่องมือการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนจากคู่มือหลักสูตร เอกสารประกอบ และสื่อต่าง ๆ

ตารางรายสาระและกิจกรรม

สาระที่	ชื่อกิจกรรม
สาระที่ ๑ ความซื่อสัตย์สุจริต	กิจกรรมที่ ๑.๑ แหวนแห่งความซื่อสัตย์ กิจกรรมที่ ๑.๒ เกมไอ้แหวนอยู่ไหน กิจกรรมที่ ๑.๓ การตัดสินใจของตึกแตนน้อย กิจกรรมที่ ๑.๔ แมลงเต่าทอง กิจกรรมที่ ๑.๕ แม่เหี่ยวกับลูก กิจกรรมที่ ๑.๖ เจ้าโต้งกับชวานา ๘ กิจกรรมที่ ๑.๗ เด็กเลี้ยงแกะ กิจกรรมที่ ๑.๘ หนูสัญญา กิจกรรมที่ ๑.๙ ลาเจ้าอุบาย กิจกรรมที่ ๑.๑๐ เทพารักษ์คนตัดไม้ กิจกรรมที่ ๑.๑๑ คนเจ้าเล่ห์กลับกลอก กิจกรรมที่ ๑.๑๒ เหยี่ยวทอง ๑๕ เหยี่ยว
สาระที่ ๒ การมีจิตสาธารณะ	กิจกรรมที่ ๒.๑ รถไฟ ปูน ปูน กิจกรรมที่ ๒.๒ รถไฟสามัคคี กิจกรรมที่ ๒.๓ เราชักประเทศไทย กิจกรรมที่ ๒.๔ ตำนานป่าทอ้งโก้ กิจกรรมที่ ๒.๕ คทาวีเศษ กิจกรรมที่ ๒.๖ ดั่งยักษ์กินเมือง กิจกรรมที่ ๒.๗ อนุบาล Walk Rally กิจกรรมที่ ๒.๘ เข้าแถว กิจกรรมที่ ๒.๙ วีรบุรุษน้อย กิจกรรมที่ ๒.๑๐ แสงสว่างจากประกายคาร
สาระที่ ๓ ความเป็นธรรมทางสังคม	กิจกรรมที่ ๓.๑ หนูผู้กล้าหาญ กิจกรรมที่ ๓.๒ เกมพลังหนู กิจกรรมที่ ๓.๓ หนูคืนเนย กิจกรรมที่ ๓.๔ พญาลิง กิจกรรมที่ ๓.๕ มาร์ชคุณธรรม กิจกรรมที่ ๓.๖ หมาป่ากับลูกแกะ

<p>สาระที่ ๔ กระทำอย่างรับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมที่ ๔.๑ มือของหนู กิจกรรมที่ ๔.๒ มือนี่มีประโยชน์ กิจกรรมที่ ๔.๓ นิ้วโป่งชี้ไกล กิจกรรมที่ ๔.๔ ตีกตอกชี้เกี่ยวเดิน กิจกรรมที่ ๔.๕ ทำ ไมหนูชอบลิ้ม กิจกรรมที่ ๔.๖ ระบาย ไม้กวาด กิจกรรมที่ ๔.๗ ชายโยงกับต้นไม้</p>
<p>สาระที่ ๕ เป็นอยู่อย่างพอเพียง</p>	<p>กิจกรรมที่ ๕.๑ เด็กโลก กิจกรรมที่ ๕.๒ คนเลี้ยงแพะ กิจกรรมที่ ๕.๓ กากับหงส์ กิจกรรมที่ ๕.๔ ลูกอึ่งอ่างกับแม่</p>

ตารางกิจกรรมที่ ๑ โตไปไม่โกง

สาระที่ ๑ ความซื่อสัตย์สุจริต	
แนวคิด	จุดประสงค์
<p>การดำเนินชีวิตในสังคมนั้น ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ไม่ว่าจะซื่อสัตย์ต่อตนเองหรือผู้อื่น ดังนั้น การที่เราจะมีความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เราจะต้องปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอย่างถูกต้อง และให้เห็นโทษของการไม่ซื่อสัตย์สุจริตว่า จะส่งผลต่อตนเองและสังคมอย่างไรบ้าง</p>	<p>เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำว่า “ซื่อสัตย์” ซึ่งรวมถึงการไม่หยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต การพูดความจริงไม่โกหก และการไม่ใช้เล่ห์เหลี่ยมคดโกงเอาเปรียบผู้อื่น</p>
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ผลของการจัดกิจกรรม
<p>๑. ครูเริ่มต้นด้วยการชวนนักเรียนคุยเกี่ยวกับเต่าลักษณะของเต่า</p> <p>๒. ครูบอกนักเรียนว่า วันนี้จะเล่านิทานซึ่งเป็นเรื่องของเต่าทะเลสองพี่น้องชื่อว่า ต็อกแต๊ก กับตัวมเตี้ยม เรื่อง “แหวนแห่งความซื่อสัตย์”</p> <p>๓. ครูอ่านนิทานโดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง โดยใช้หุ่นมือรูปสัตว์</p> <p>๔. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แหวนเป็นของใคร - ตัวมเตี้ยมรู้สึกอย่างไร เมื่อไม่พูดความจริง - ต็อกแต๊กพี่สาวของตัวมเตี้ยมช่วยให้ตัวมเตี้ยมหายปวดท้องอย่างไร - ถ้านักเรียนเจอสิ่งของที่ตกไว้ นักเรียนจะทำอย่างไร <p>๖. ระบายสีรูปเต่า</p> <p>๗. ท่องคำคล้องจอง/ร้องเพลง “เต่า” พร้อมกัน และทำท่ากลานเหมือนเต่า</p>	<p>เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจ และ ฝึก พฤติกรรม การ ไม่ เอา ของ ของ คน อื่น มา เป็น ของ ตนเอง เก็บ ของ ได้ แล้ว ส่ง คืน การ พูด ความ จริง</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทาน</p> <p>๒. คำคล้องจอง</p> <p>๓. กิจกรรมการเล่น</p> <p>๔. กิจกรรมศิลปะ</p>	<p>๑. นิทานเรื่อง “แหวนแห่งความซื่อสัตย์”</p> <p>๒. กระดาษวาดเขียนและสี</p> <p>๓. คำคล้องจอง/เพลง “เต่า”</p> <p>๔. หุ่นมือรูปสัตว์แหวนแห่งความซื่อสัตย์</p>

กิจกรรมที่ ๑.๑

กิจกรรมที่ ๑.๑ พุดความจริง และการกล้าแสดงออก	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการพุดความจริง และการกล้าแสดงออก</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูฝึกนักเรียนร้องเพลง “ไอ้แหวนอยู่ไหน” (ทำนองเหมือนนิ้วโป้งอยู่ไหน) ๒. อธิบายการเล่นเกมน ไอ้แหวนอยู่ไหน <ul style="list-style-type: none"> • ให้นักเรียนนั่งล้อมวงเป็นวงกลม • ครูจะส่งแหวนไปเรื่อยๆ ระหว่างร้องเพลง ว่า “ไอ้แหวนอยู่ไหน ไอ้แหวนอยู่ไหน” • เมื่อร้องมาถึงตอนนี้ให้หยุดส่งแหวน ครูถามว่า “แหวนจำแหวน แหวนอยู่ในมือใครจ๊ะ” • นักเรียนที่มีแหวนยื่นขึ้นร้องว่า “อยู่ที่นี่จ๊ะ อยู่ที่นี่จ๊ะ” • เพื่อนพุดตามว่า อยู่ที่.. (ชื่อเพื่อน) อยู่ที่ .. (ชื่อเพื่อน) • ทุกคนร้องเพลงต่อพร้อมกันว่า “ไปก่อนละ สวัสดี” • คนที่มีแหวนอยู่ในมือเลือกว่า จะเอาแหวนให้ใคร แล้วเดินไปให้เพื่อนคนนั้นเพื่อให้เป็นคนเริ่มส่งแหวนในเกมรอบต่อไป • เริ่มร้องเพลงแล้วส่งแหวนต่ออีกครั้ง • เพื่อความสนุกสนาน บางรอบครูอาจบอกให้เด็กร้องให้ซ้ำหลายๆ บางรอบร้องให้เร็วมากๆ
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>แหวนเด็กเล่น เกมไอ้แหวนอยู่ไหน “ไอ้...แหวนอยู่ไหน” ไอ้...แหวนอยู่ไหน ไอ้...แหวนอยู่ไหน อยู่ที่นี่จ๊ะ อยู่ที่นี่จ๊ะ ไปก่อนนะ สวัสดี</p>	<p>แหวนเด็กเล่น</p>

กิจกรรมที่ ๑.๒

กิจกรรมที่ ๑.๒ ไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อนักเรียนเข้าใจและฝึกพฤติกรรมการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน</p>	<p>๑. ครูเริ่มด้วยการชวนนักเรียนคุยเกี่ยวกับแมลงชนิดต่างๆ</p> <p>๒. ครูอ่านนิทานเรื่อง “การตัดสินใจของตั๊กแตนน้อย”</p> <p>๓. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูชวนนักเรียนคิดว่า ตั๊กแตนควรทำอย่างไรดี - ครูถามว่า ว่าวสีฟ้าแสนสวยตัวนี้เป็นสมบัติของใคร - ถ้านักเรียนเป็นเต่าทองลายจุด นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร - ใครเป็นคนที่เก็บว่าวสีฟ้าได้ - หากตั๊กแตนน้อยไม่คืนว่าวสีฟ้าให้เต่าทองลายจุด นักเรียนคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น - เมื่อเราพบของที่ไม่ใช่ของเรา เราควรทำอย่างไร
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>เกม ตั๊กแตนกระโดด</p> <p>- วิธีการเล่น</p> <p>ครูชวนนักเรียนเล่นเกมตั๊กแตนกระโดดและให้ท่อง (ระหว่างท่องอาจปรบมือไปด้วย)</p> <p>“ตั๊กแตนอย่ามัวเล่นไป เต่าทองเสียใจ กระโดดเอาไปคืนเอ๋ย พี่บ (กระโดด)”</p> <p>ครูทำเครื่องหมายในห้อง เพื่อให้แต่ละคนยืนประจำที่แล้วพอท่องเสร็จให้กระโดด</p> <ul style="list-style-type: none"> • ฝึกกระโดดแบบสูงๆ • ฝึกกระโดดแล้วลงพื้นเบาๆ • ฝึกให้รู้จักช่วยขวา <p>เมื่อท่องจบ ครู (อาจเปลี่ยนให้นักเรียนมานำ บอกให้กระโดดไปทางขวา (หรือซ้าย)</p>	<p>นิทานเรื่อง การตัดสินใจของตั๊กแตนน้อย</p> <p>รูปแมลงชนิดต่างๆ</p>

กิจกรรมที่ ๑.๓

กิจกรรมที่ ๑.๓ เด็กดี	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักว่า ความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นคุณสมบัติของเด็กดี</p>	<p>๑. สมมติให้นักเรียนเป็นแมลงตัวน้อยแต่ละประเภท เช่น ตั๊กแตนน้อย เต่าทองลายจุด กวางจอมพลัง หิ่งห้อยเรืองแสง ตัวด้วง ผีเสื้อ</p> <p>๒. ให้นักเรียนทำท่าทางเลียนแบบแมลงชนิดต่างๆ</p> <p>๓. ครูอธิบายความหมายของคำว่า “ความซื่อสัตย์” เป็นคุณลักษณะของเด็กดี หมายถึงการไม่หยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะ เป็นของที่เจ้าของลืมไว้หรือของที่เราก็กได้ก็ตาม</p> <p>กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและปลูกจิตสำนึก พิมพ์ภาพปีกแมลงเด็กดีจากใบไม้และฟองน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ครูนำนักเรียนไปเก็บใบไม้นอกห้องเรียน แล้วนำมาจุ่มสีน้ำที่ผสมไว้ พิมพ์ใบไม้ลงไป <p>บนกระดาษ จะเกิดลวดลายใบไม้ แล้วตกแต่งรูปให้เป็นปีกแมลง (สามารถใช้ฟองน้ำชิ้นเล็กเล็กแทนใบไม้ได้)</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>เกมมุ่งหน้าหาเต่าทอง</p> <p>- วิธีการเล่น</p> <p>ตั้งตุ๊กตาหรือใช้เก้าอี้เป็นตัวแทนเต่าทอง ให้นักเรียนยืนเรียงแถวหน้ากระดานอยู่หลังห้อง ให้นักเรียนท่อง “ตั๊กแตนอย่ามัวเล่นไป เต่าทองเสียใจ รีบกระโดดไปกินเอ๋ย”</p> <p>พอท่องจบให้นักเรียนกระโดดไปข้างหน้าให้ไกลที่สุด ใครไปถึงเต่าทองก่อนเป็นผู้ชนะ</p>	<p>๑. รูปแมลงเต่าทองและแมลงชนิดต่างๆ</p> <p>๒. กระดาษวาดเขียนและสี</p>

กิจกรรมที่ ๑.๔

กิจกรรมที่ ๑.๔ ไม่ลักขโมย	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลของการลักขโมย	<p>๑. ครูเริ่มต้นด้วยการชวนคุยเกี่ยวกับแม่และลูก</p> <p>๒. ครูอ่านนิทานเรื่อง “แม่เหี่ยวกับลูก” โดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๓. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกิดอะไรขึ้นกับลูกเหี่ยว - แม่เหี่ยวรู้สึกต่อลูกเหี่ยวอย่างไร ลูกเหี่ยวบอกให้แม่ทำอะไร - แม่เหี่ยวทำตามคำบอกลูกได้หรือไม่ เพราะเหตุใด - ให้นักเรียนช่วยกันระบุพฤติกรรมอะไรบ้างที่ไม่ดี (เช่น โกหก ขโมย ไม่รับผิดชอบกล่าวร้ายต่อคนอื่น) - ทำไมพฤติกรรมดังกล่าวถึงไม่ดี ให้นักเรียนระบุผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อคนอื่นและต่อตนเอง - นักเรียนเคยรู้สึกผิดหรือรู้สึกไม่ดีหลังจากทำพฤติกรรมดังกล่าวหรือไม่ รู้สึกอย่างไรต่อไปจะแก้ปัญหาวางไร - ครูอาจสรุปว่า ถ้าเราทำไม่ดีกับคนอื่น เราจะรู้สึกไม่ดีกับตัวเอง และคนอื่นจะไม่ช่วยเหลือเราควรทำดีกับคนอื่นเสมอ และอย่าขโมยของคนอื่นกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและปลุกจิตสำนึก - เหี่ยวบินหารัง <p>ครูให้นักเรียนหัดท่องคำคล้องจอง “เหี่ยวบินหารัง” ขณะที่ท่องให้นักเรียนยืนขึ้นเป็นเหี่ยวทำท่าบินและโยกซ้ายขวาครูสั่งแล้วให้นักเรียนทำตามคำสั่ง “บินไปทางซ้าย บินไปทางขวา บินไปข้างหน้าบินไปข้างหลัง”</p>
สื่อและอุปกรณ์/กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>นิทานเรื่อง “แม่เหี่ยวกับลูก”</p> <p>คำคล้องจอง/เพลง “เหี่ยวบินหารัง”</p> <p>กิจกรรม</p> <p>แม่เหี่ยวกับลูก “เหี่ยวบินหารัง” “เหี่ยวเอ๋ยเหี่ยว บินมาตัวเดียว เลี้ยวไปก็เลี้ยวมา บินไปทางซ้าย ย้ายไปทางขวา แหงนมองท้องฟ้า หาทากลับเอ๋ย”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง “แม่เหี่ยวกับลูก” - คำคล้องจอง/เพลง “เหี่ยวบินหารัง”

กิจกรรมที่ ๑.๕

กิจกรรมที่ ๑.๕ ชื่อสัต์ย์สุจริต	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของตนเองอย่างซื่อสัตย์สุจริต	<p>๑. ครูอ่านนิทานเรื่อง “เจ้าไต้งกับชวานา” โดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๒. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ของปู่ของปู่ของปู่ของปู่ของเจ้าไต้งคืออะไร - เมื่อชวานาโมโหปู่ของปู่ของปู่ของปู่ของเจ้าไต้งแล้วเกิดอะไรขึ้นในเวลาต่อมา - ถ้านักเรียนเป็นชวานา นักเรียนจะอย่างไร <p>๓. ครูอ่านคำคล้องจอง “เจ้าไต้งตื่นเช้า” ให้นักเรียนฟังแล้วฝึกให้นักเรียนท่องตาม ฝึกร้องเพลง</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทานเรื่อง “เจ้าไต้งกับชวานาซึ่เกียจ”</p> <p>๒. คำคล้องจอง/เพลง “เจ้าไต้งตื่นเช้า”</p>	<p>๑. นิทานเรื่อง “เจ้าไต้งกับชวานาซึ่เกียจ”</p> <p>๒. คำคล้องจอง/เพลง “เจ้าไต้งตื่นเช้า”</p> <p>กิจกรรมที่</p> <p>เจ้าไต้งกับชวานา “เจ้าไต้งตื่นเช้า”</p> <p>ไก่อ้อย ไก่อ้ง โกงคอซันคู</p> <p>ตื่นแต่เช้าตรู รู้หน้าที่ตน</p> <p>ตะวันตื่นเช้า เจ้าไต้งฝึกฝน</p> <p>รู้อดรู้ทน โกงคอซันเตือน</p> <p>บอกเช้าวันใหม่ ไม่โกหกเพื่อน</p> <p>ไม่เคยแซ่เขื่อน เตือนตะวันมา</p> <p>เอ๊ก อี เอ๊กเอ๊ก เมฆลอยเต็มฟ้า</p> <p>แสงแดดฉายจ้า หยุดขันเถิดเอย</p>

กิจกรรมที่ ๑.๖

กิจกรรมที่ ๑.๖ การพูดความจริงไม่โกหก	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการพูดความจริงและโทษของการโกหก	<p>๑.ครูเริ่มต้นด้วยการชวนนักเรียนคุยเกี่ยวกับแกะ และการใช้ประโยชน์จากแกะและใช้หุ่นมือ “แกะ”</p> <p>๒.ครูอ่านนิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะโดยกระตุ้นให้เด็กนึกภาพตามโดยถามถึงสี รูปร่างและลักษณะของสิ่งต่างๆ ในเรื่อง</p> <p>๓.เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การโกหกของเด็กเลี้ยงแกะทำให้เกิดอะไรขึ้น - ทำไมชาวบ้านเลิกเชื่อเด็กเลี้ยงแกะทั้งที่มีหมาป่ามาจริงจริง (เพราะเด็กเลี้ยงแกะเป็นคนที่ไม่น่าเชื่อถือ) - จะทำอะไรให้คนเชื่อถือเรา (ต้องพูดความจริง ไม่โกหก) - สืบรวจพฤติกรรมและอารมณ์โดยใช้คำถาม เช่นใครเคยโกหก โกหกใคร โกหกว่าอะไรถ้าถูกโกหกจะรู้สึกอย่างไร (อาจสมมติสถานการณ์ใกล้ตัว เช่น ถูกโกหกว่าแม่จะมารับ) - คำว่า “โกหก” อาจใช้แทนด้วยคำอื่น เช่น “พูดไม่จริง” หรือ “หลอกลวง” กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและปลูกจิตสำนึกร้องเพลง “แกะดำ” พร้อมแสดงท่าทางประกอบ (ทำนอง Bla Bla Black Sheep)ครูอาจให้ร้องโดยการเปลี่ยนท่อนจบเป็น สองถุงใหญ่ สามถุงใหญ่ เพื่อฝึกการนับเลข
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทานเรื่อง “เด็กเลี้ยงแกะ”</p> <p>๒. เพลง “แกะดำ”</p>	<p>สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้</p> <p>๑. นิทานเรื่อง “เด็กเลี้ยงแกะ”</p> <p>๒. เพลง “แกะดำ”</p> <p>๓. หุ่นมือ “แกะ”</p> <p>กิจกรรม เด็กเลี้ยงแกะ “แกะดำ” แเบะ แเบะ แกะดำ เธอมีขนหรือไม่ นันไน๋ นันไน๋ หนึ่งถุงใหญ่ แเบะ แเบะ แกะดำ เธอมีขนหรือไม่ นันไน๋ นันไน๋ สองถุงใหญ่ แเบะ แเบะ แกะดำ เธอมีขนหรือไม่ นันไน๋ นันไน๋ สามถุงใหญ่</p>

กิจกรรมที่ ๑.๗

กิจกรรมที่ ๑.๗ หนูสัญญา	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการรักษาสัญญา และการรักษาคำพูด	๑. ถามนักเรียนว่า ห้องเรียนของเราจะน่าอยู่และมีความสุขทุกคนจะต้องทำอะไรบ้าง เช่น - เก็บของเล่นเข้าที่ - เก็บรองเท้า - เก็บอุปกรณ์การเรียน ฯลฯ ๒. ครูสอนร้องเพลง เล่นแล้วเก็บ
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
เพลง “เล่นแล้วเก็บ”	เพลง “เล่นแล้วเก็บ” “เล่นแล้วเก็บ” เล่นกัน เล่นกัน ดีดี ต้องสามัคคี เราเป็นเพื่อนกัน ของเล่นเราเล่นด้วยกัน เมื่อเลิกเล่นพลัน ช่วยกันเก็บเอ๋ย

กิจกรรมที่ ๑.๘

กิจกรรมที่ ๑.๘ ชื่อสัตว์สุจริต	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
จุดประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการทำหน้าที่อย่างชื่อสัตว์สุจริต	๑. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จัก “ลา” (สัตว์สี่เท้า รูปร่างคล้ายม้า หูยาว แต่ตัวเล็กกว่า) ๒. ครูอ่านเรื่อง “ลาเจ้าอุบาย” โดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง ๓. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - หลังจากลั่นลาล้มลงไปใต้น้ำแล้ว อะไรหนักกว่ากัน เกลือหรือสำลี - เมื่อลั่นลาล้มลงไปใต้น้ำ อะไรที่ละลายใต้น้ำได้ เกลือหรือสำลี - ทำไมเวลาลั่นลาแบกเกลือ ลั่นลาชอบแก้งลั้ม - การที่เจ้าของลงโทษลั่นลาถูกต้องหรือไม่ - ควรทำอย่างไรกับลาขี่โกง - นักเรียนรู้อะไร ถ้ามีเพื่อนขี่โกง กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและปลูกจิตสำนึก

	ร้องเพลง “ลั่นลา” (ทำนอง skip to my lou)
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑.นิทานเรื่อง ลาเจ้าอุบาย ๒.เพลง “ลั่นลา”	๑.นิทานเรื่อง ลาเจ้าอุบาย ๒.เพลง “ลั่นลา” (ทำนอง skip to my lou) “ลั่นลา” ลัด ลัด ลา ลัด ลัด ลัด ล้า ลัด ลัด ลา ลัด ลัด ลัด ล้า ลัด ลัด ลา ลัด ลัด ลัด ล้า ลัด ลา ลา ลัด ลัด ลา

กิจกรรมที่ ๑.๙

กิจกรรมที่ ๑.๙ การพูดความจริง และโทษของการโกหก	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการพูดความจริง และโทษของการโกหก	<p>๑. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เทพารักษ์ คือ เทวดาที่รักษาต้นไม้ ซึ่งเป็นความเชื่อของคนไทยและชนชาติอื่นบางชาติ</p> <p>๒. ครูอ่านนิทานเรื่อง “เทพารักษ์กับคนตัดไม้” โดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๓. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนักเรียนอยากเป็นใคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายแก้วทำอะไรตกลงไปในน้ำ - นายขวัญทำอะไรตกลงไปในน้ำ - ใครเป็นคนได้ขวานทองจากเทพารักษ์ เพราะเหตุใด - ถ้านักเรียนเป็นนายขวัญ นักเรียนจะทำอย่างไร - การพูดความจริงของนายแก้วทำให้เกิดอะไรขึ้น - การพูดเท็จของนายขวัญทำให้เกิดอะไรขึ้น - ทำไมนายขวัญจึงพูดเท็จ - สมมติว่า นักเรียนเป็นนายแก้ว ทำของตกลงไปในแม่น้ำลึกลับแต่ไม่มีเทพารักษ์หรือใครมาช่วยเลย เด็กๆ จะทำอย่างไร
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
นิทานเรื่อง “คนตัดไม้กับเทพารักษ์”	นิทานเรื่อง “คนตัดไม้กับเทพารักษ์”

กิจกรรมที่ ๑.๑๐

กิจกรรมที่ ๑.๑๐ การใช้เล่ห์เหลี่ยมหลอกลวงผู้อื่น	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ต่อโทษของการใช้เล่ห์เหลี่ยมหลอกลวงผู้อื่น	<p>๑. ครูเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนท่องอาขยาน “กาเอ๋ยกา บินมาไวไว มาจับต้นโพธิ์ โผมาต้นไทร”</p> <p>๒. ถามนักเรียนว่า รู้จักกาหรือไม่ (กา คือ นกประเภทหนึ่ง มีสีดำ) และอาจให้นักเรียนร้องเลียนเสียงกา</p> <p>๓. ครูอ่านนิทานเรื่อง “กากับนก” โดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๔. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนชอบนก หรือ ชอบกาในเรื่องนี้เพราะเหตุใด - กาทำอะไร นกทำอะไร <p>๕. ครูสรุป คนที่เจ้าเล่ห์ คำพูดไม่ตรงกับการกระทำ ย่อมได้รับผลร้ายในที่สุด</p> <p>กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและปลูกจิตสำนึก</p> <p>๑. เกมมุดอุโมงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอาลังหรือกล่องใหญ่หลายๆ ใบ มาเจาะเป็นรูเรียงต่อกันเป็นอุโมงค์ให้เด็กๆลอดได้ หรือให้เด็กจับมือกันต่อกันเป็นอุโมงค์ - ให้นักเรียนท่อง “มุดเข้ามุดออก มุดเข้ามุดออก ใครพูดลวงหลอกไม่ใช่พวกเรา” ระหว่างท่องให้มุดอุโมงค์เล่น (อาจแบ่งเป็นหลายๆ ทีม แล้วให้มุดแข่งกัน) <p>๒. เกมมาทำให้ตรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนท่อง “พวกเรามาทำให้ตรง พวกเรามาทำให้ตรง ใครคดใครโกงอยู่ได้ไม่นาน” - แบ่งนักเรียนเป็นทีม แล้วให้เชือกหรือด้ายยาวๆ ที่ความยาวเท่ากันไปคนละเส้น - ให้นักเรียนวางเชือกบนพื้นแล้วทำให้ตรงที่สุด ทีมที่ด้ายตรงที่สุด จะยาวที่สุด ฉะนั้นจะเป็นทีมที่ชนะ
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑. นิทานเรื่อง “กากับนก”	<p>๑. นิทานเรื่อง “กากับนก”</p> <p>๒. เชือกหรือด้าย</p> <p>๓. เกมมุดอุโมงค์</p>

กิจกรรมที่ ๑.๑๑

กิจกรรมที่ ๑.๑๑ คนเจ้าเล่ห์กลับกลอก	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเกิดความซื่อสัตย์	๑. ครูอ่านนิทานเรื่อง “เหรียญทอง ๑๕ เหรียญ” โดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง ๒. เมื่ออ่านนิทานจบ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น <ul style="list-style-type: none"> - เด็กชายพบอะไรในตลาด - ในกระเป๋ามีเหรียญกี่เหรียญ - ใครพูดความจริง - ใครพูดเท็จ - ทำไมเขาจึงพูดเท็จ - ผลที่เกิดขึ้นจากการพูดเท็จคืออะไร
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑.นิทานเรื่องคนเจ้าเล่ห์กลับกลอก ๒.นิทานเรื่อง “เหรียญทอง ๑๕ เหรียญ”	๑.นิทานเรื่องคนเจ้าเล่ห์กลับกลอก ๒.นิทานเรื่อง “เหรียญทอง ๑๕ เหรียญ”

สาระที่ ๒ เรื่องการมีจิตสาธารณะ

สาระที่ ๒ การมีจิตสาธารณะ	
แนวคิด	จุดประสงค์
การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคมหนึ่งนั้น ต้องอาศัยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการที่สมาชิกในสังคมคิดและทำเพื่อส่วนรวม รู้จักการให้เพื่อสังคม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ และพร้อมที่จะเสียสละหรือช่วยปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม	๑.เพื่อให้เข้าใจความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ ๒.เพื่อให้เข้าใจความสำคัญของส่วนรวม และรู้จักจำแนกส่วนตัว-ส่วนรวม ๓.เพื่อฝึกปฏิบัติการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ได้แก่ การเสียสละเพื่อส่วนรวม การเคารพ กฎกติกา ๔.เพื่อเข้าใจลักษณะของผู้นำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ผลของการจัดกิจกรรม
๑.ครูเริ่มต้นด้วยการชวนนักเรียนและเก็บเด็ก ๒.ครูบอกนักเรียนว่า วันนี้จะเล่านิทานซึ่งเป็นเรื่องของเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ	นักเรียนเข้าใจความหมายและความสำคัญของการมีจิตสาธารณะการอยู่ร่วมกัน เราอยู่ คนเดียวไม่ได้ ส่วนรวมจะดีได้ ถ้าทุกคนเสียสละทำตามกติกาและทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

<p>๓.ครูอ่านนิทานโดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๔.ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ</p> <p>๗.ท่องคำคล้องจอง/ร้องเพลง “รถไฟสามัคคี”</p>	
<p>เครื่องมือการเรียนรู้</p>	<p>สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้</p>
<p>เครื่องมือการเรียนรู้</p> <p>๑. นิทาน</p> <p>๒. คำคล้องจอง</p> <p>๓. กิจกรรมการเล่น</p> <p>๔. กิจกรรมศิลปะ</p>	<p>เพลง/คำคล้องจอง “รถไฟสามัคคี”</p>

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายและความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน เราอยู่คนเดียวไม่ได้ ส่วนรวมจะดีได้ ถ้าทุกคนเสียสละทำตามกติกาและทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม</p>	<p>๑.ครูถามนักเรียนว่า รู้จักรถไฟหรือไม่ อธิบายรถไฟคืออะไร (ประกอบด้วย หัวรถจักรและตู้ หรือโบกี้โดยสาร) ให้นักเรียนดูรูป หรือวาดรูปประกอบ</p> <p>๒.จัดขบวนรถไฟ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชวนนักเรียนเล่นต่อขบวนรถไฟ โดยหนึ่งขบวนให้มีจำนวนนักเรียนไม่เกินสิบคน - จัดแถวนักเรียนเป็นขบวน แล้วให้นักเรียนช่วยนับจำนวน - ให้นักเรียนใช้แขนเกาเกาเพื่อนข้างหน้า สมมติคนหน้าสุดเป็นหัวรถจักร คนที่เหลือเป็นโบกี้โดยสาร แล้วเดินเป็นขบวนร้องเป็นเสียงรถไฟ “ปื้นปื้น กระช๊ก กระช๊ก” <p>๓.เดินทางสู่จุดหมายปลายทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งชื่อขบวนรถ แล้วกำหนดสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางให้แตกต่างกัน (ครูอาจตั้งชื่อให้ เช่น สถานีดอกไม้ สถานีท้องฟ้า สถานีสายรุ้ง หรือจะใช้ชื่อสถานที่จริงก็ได้) - ให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นหัวจักรรถไฟ - ครูออกคำสั่งให้แต่ละขบวนออกเดินทางไปยังสถานีจุดหมายปลายทาง เช่น “รถไฟสายสีส้ม เดินทางไปสถานีหัวลำโพง” ต่อมาให้นักเรียนร่วมตัดสินใจด้วยตนเองว่า ต้องการไปสถานีใด

	<p>- ต่อขบวนให้ยาวขึ้นแล้วออกเดินทาง</p> <p>๔.ธงสีแดง ธงสีเขียว (รถไฟหยุด รถไฟเดินทาง)</p> <p>- ครูกำหนดกติกา อธิบายถ้าครูยกธงสีแดง (ใช้ผ้าหรือกระดาษสี) ให้ขบวนรถไฟหยุด ถ้ายกธงสีเขียว ให้ออกเดินทาง</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>เครื่องมือการเรียนรู้</p> <p>๑. นิทาน</p> <p>๒. คำคล้องจอง</p> <p>๓. กิจกรรมการเล่น</p> <p>๔. กิจกรรมศิลปะ</p>	<p>สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้</p> <p>๑.รูปรถไฟ</p> <p>๒.ธงสีเขียว ธงสีแดง</p> <p>๓.เพลงรถไฟ</p>

กิจกรรมที่ ๒.๑

กิจกรรมที่ ๒.๑ รถไฟ ปู๊น ปู๊น	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายและความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน เราอยู่คนเดียวไม่ได้ ส่วนรวมจะดีได้ ถ้าทุกคนเสียสละทำตามกติกาและทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม</p>	<p>๑. ครูอ่านคำคล้องจองหรือร้องเป็นเพลง</p> <p>๒. ให้นักเรียนเกาะไหล่เพื่อนเป็นขบวนรถไฟ พร้อมทั้งคำคล้องจองหรือร้องเพลงไปด้วย</p> <p>คำอธิบาย :</p> <p>รถไฟ คือ ส่วนรวม ส่วนรวมจะอยู่รอดปลอดภัยได้ ถ้ารับฟังและผ่อนปรนกัน</p> <p>ยอมเสียสละส่วนตัวเพื่อรักษาส่วนรวม ถ้าส่วนรวมอยู่ไม่ได้เราก็อยู่ไม่ได้</p> <p>หัวจักรรถไฟ คือ ผู้นำ ผู้นำต้องมีความรับผิดชอบ เหนือและเสียสละมากกว่าคนอื่น</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
เพลง/คำคล้องจอง “รถไฟสามัคคี”	<p>เพลง/คำคล้องจอง “รถไฟสามัคคี”</p> <p>เพลง รถไฟสามัคคี</p> <p>รถเอ๋ย รถไฟ วิ่งไปทุกที่</p> <p>รวมกันทุกที่ สนุกจริงเชียว</p> <p>วิ่งเล่นรถไฟ ต่อท้ายทางเดียว</p> <p>เกาะกันกลมเกลียว ปู๊น ปู๊น ปู๊น ปู๊น</p> <p>จับไหล่ ต่อไหล่ น้ำใจ เกื้อกูล</p> <p>ร้องเพลง ปู๊น ปู๊น เป็นเสียง รถไฟ</p> <p>ร้องเล่นทุกครา เร็งร่า สดใส</p>

กอดคอ กันไว้ รถไฟ สามัคคี

กิจกรรมที่ ๒.๒ ธงไตรรงค์

กิจกรรมที่ ๒.๒ ธงไตรรงค์	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนสร้างความผูกพันต่อชาติบ้านเมือง</p> <p>ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม</p> <p>สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้</p>	<p>๑.อธิบายที่ตั้งของประเทศไทยและธงชาติ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทย</p> <p>๒.ประดิษฐ์ธงชาติโดยใช้กระดาษสีฉีกเป็นริ้ว หรือระบายสีรูปธงชาติ</p> <p>๓.ร้องเพลง “ธงไตรรงค์” และโบกธง</p> <p>๔.ร้องเพลง “ชาติ” ร่วมกันและโบกธง</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. แผนที่ประเทศไทย</p> <p>๒. ธงชาติไทย</p> <p>๓. เพลง “ธงไตรรงค์”</p> <p>๔. กระดาษและสี</p>	<p>๑. แผนที่ประเทศไทย</p> <p>๒. ธงชาติไทย</p> <p>๓. เพลง “ธงไตรรงค์”</p> <p>๔. กระดาษและสี</p> <p>เพลงไตรรงค์ธงไทย</p> <p>ไตรรงค์ ธงไทย ปลิวไสว สวยงามสง่า</p> <p>สีแดงหมายถึง ชาติ สีขาวคือ ศาสนา</p> <p>น้ำเงินคือ พระราชา เราจึงเรียกว่า ธงไตรรงค์</p> <p>“ธงไตรรงค์”</p>

กิจกรรมที่ ๒.๓ ตำนานปาตองโก

กิจกรรมที่ ๒.๓ ตำนานปาตองโก	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนเห็นว่า คนโง่สามารถทำลายคนดีได้</p> <p>อย่างไร</p> <p>สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้</p> <p>นิทานเรื่อง “ตำนานปาตองโก”</p>	<p>๑. ครูเริ่มต้นโดยบอกนักเรียนว่า จะเล่าเรื่องเกี่ยวกับประเทศจีน</p> <p>๒. ถามว่า ใครมีเชื้อสายจีน คนจีนมีประเพณี</p>

<p>กิจกรรมที่ ตำนานปาตองโก ๒.๔</p>	<p>อะไรบ้าง อาหารอะไรบ้าง นักเรียนเคยรับประทานปาตองโกหรือไม่</p> <p>๓. ครูอ่านเรื่อง “ตำนานปาตองโก” ให้นักเรียนฟัง</p> <p>๔. เมื่ออ่านจบ ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดและแลกเปลี่ยนความเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนชอบใครมากที่สุดในเรื่องนี้ เพราะอะไร - เพราะเหตุใดประชาชนจีนจึงรักขนพลทหาร - ผู้มาเยี่ยมหลุมศพสองผิวเมียซีโกงทำอะไรกับหลุมศพเขา - ทำไมคนเหล่านั้นจึงทำเช่นนั้น <p>๕. ให้นักเรียนทำท่าทอตปาตองโก แล้วท่อง</p>
<p>เครื่องมือการเรียนรู้</p>	<p>สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้</p>
<p>นิทานเรื่อง “ตำนานปาตองโก” คำกลอน/คำคล้องจอง</p>	<p>นิทานเรื่อง “ตำนานปาตองโก” คำกลอน/คำคล้องจอง ทอตปลาตองโก ทอต ทอต ทอต ทอต ทอต เหน้ำมันใส่กะทะ แล้วหยิบปาตองโก/ไปทอต ทอต ทอต ทอต ทอต ทอต มีคนซีโกง/สองคน จับมัดโยน/ลงกะทะทอต ทอต ทอต ทอต ทอต ทอต (อาจเปลี่ยนเป็นหนึ่งคน สองคน สามคน สี่คน และห้าคน)</p>

กิจกรรมที่ ๒.๔ คทาวีเศษ

กิจกรรมที่ ๒.๔ คทาวีเศษ	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกา สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้</p> <p>๑. เพลง “ดาวดวงน้อย” ๒. กระจาดและสี</p> <p>กิจกรรมที่ คทาวีเศษ ๒.๕ “ดาวดวงน้อย” แววาว วับวิบ ดาวน้อยระยับตา เธอคือใครกัน ไหนบอกมา สูงสูงขึ้นไป ไกลเหลือคณา เธอเหมือนดั่งเพชรบนฟากฟ้า</p>	<p>๑. ประดิษฐ์คทา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัดกระดาษเป็นรูปดาว ๒ ดวง ให้นักเรียนระบายสี - นำดาวที่ระบายสีแล้วมาทากาว ติดกับปลายดินสอ แล้วทิ้งให้แห้ง <p>๒. ครูอธิบายเกี่ยวกับคทาวีเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ทุกคนถือคทาและคิดว่า จะขอพระอะไรให้ห้องเรียนของเรา - ให้นักเรียนออกมาพูดทีละคน โดยใช้ประโยค “หนูขอให้.....” - ขณะที่เพื่อนพูดนักเรียนต้องฟังคำขอพรของเพื่อน <p>๓. ครูทบทวนว่า พรของห้องเรียนของเรามีอะไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูเลือกพรบางข้อและถามนักเรียนว่าพรจะเป็นจริงได้ - ถ้าหนูต้อง..... และทุกคนต้องทำตามข้อตกลงร่วมกัน <p>๔. ครูถามกลับว่า ถ้าหนูไม่ทำ...(ตามที่ตกลงร่วมกัน) จะเกิดอะไรขึ้น.....</p> <p>๕. ร้องเพลง “ดาวดวงน้อย” (Twinkle Twinkle Little Star)</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑. เพลง “ดาวดวงน้อย”	<p>๑. เพลง “ดาวดวงน้อย” ๒. กระจาดและสี</p> <p>เพลงดาวดวงน้อย “ดาวดวงน้อย” แววาว วับวิบ ดาวน้อยระยับตา เธอคือใครกัน ไหนบอกมา สูงสูงขึ้นไป ไกลเหลือคณา เธอเหมือนดั่งเพชรบนฟากฟ้า</p>

กิจกรรมที่ ๒.๕ ตัวยักษ์กินเมือง

กิจกรรมที่ ๒.๕ ตัวยักษ์กินเมือง	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่า กฎเกณฑ์อาจเหมือนหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานที่</p>	<p>๑. นำกระดาษเอ๔ มาพับครึ่งเป็นสมุดสติกเกอร์ให้นักเรียน</p> <p>๒. ครูบอกนักเรียนว่า วันนี้จะสำรวจสถานที่ของโรงเรียน</p> <p>๓. ให้นักเรียนระบายสีตกแต่งหน้าปกสมุดสติกเกอร์ของตัวเอง</p> <p>๔. ครูนำนักเรียนออกไปดูสถานที่ต่างๆในโรงเรียนเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงอาหาร - ห้องสมุด - สนามเด็กเล่น <p>๕. ก่อนออกเดินทาง ครูขอให้นักเรียนตกลงร่วมกันว่า จะเดินจูงมือกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน และไม่เล่นหยอกล้อกันตลอดการเดินทาง</p> <p>๖. เมื่อไปถึงสถานที่แต่ละแห่ง ขอให้ผู้ดูแลสถานที่แห่งนั้นอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ที่แห่งนี้มีไว้เพื่ออะไร ต้องมีกฎเกณฑ์อะไร เพื่ออะไร เช่น ไม่รับประทานในห้องสมุด เพราะจะมีแมลงตามมากัดกินหนังสือเสียหาย</p> <p>๗. ครูประทับตรายางเพื่อเป็นการให้รางวัลแก่นักเรียน เมื่อผ่านจุดสถานที่ในแต่ละแห่งโดยเรียกว่า เป็นผู้ทำตามกฎ</p> <p>๘. เมื่อกลับไปชั้นเรียนให้นักเรียนอภิปรายการทำตามกฎว่า สถานที่แต่ละแห่งต้องทำอะไรและไม่ต้องทำอะไรบ้าง</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>เครื่องมือการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นิทาน ๒. คำคล้องจอง ๓. กิจกรรมการเล่น ๔. กิจกรรมศิลปะ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กระดาษ ๒. ตรายาง/ตลับหมึก

กิจกรรมที่ ๒.๖ อนุบาล Walk Rally

กิจกรรมที่ ๒.๖ อนุบาล Walk Rally	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกา	<p>๑. ครูทบทวนเรื่องกฎเกณฑ์กติกา ผลดีและผลเสียของการทำตามกฎ</p> <p>๒. การเข้าแถวเป็นการทำตามกฎอย่างหนึ่ง</p> <p>๓. ท่องอ่าน คำคล้องจอง “เข้าแถว” ให้นักเรียนปรบมือตาม</p> <p>๔. เมื่อครูออกคำสั่ง ทั้งหมดแถวตรง ให้เข้าแถวและท่องคำคล้องจอง “เข้าแถว”</p> <p>๕. ฝึกปฏิบัติเข้าแถว โดยครูสั่ง ทั้งหมดแถวตรง แล้วการเข้าแถวตามคำสั่งเป็น</p> <p>รูปทรงต่างๆ เช่น เข้าแถวหน้ากระดาน เข้าแถวเรียงหนึ่ง เข้าแถวเรียงสอง เข้าแถวเป็นวงกลม (ครูอาจใช้นกหวีดช่วยเพื่อความสนุกสนาน)</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
คำคล้องจอง “เข้าแถว”	<p>คำคล้องจอง “เข้าแถว”</p> <p>“เข้าแถว”</p> <p>จับมือ จับมือ จับมือ จับไหล่</p> <p>เข้าแถวเร็วไว เข้าให้ตรงตรง</p> <p>เราจับไหล่กัน แถวนั้นอย่าโค้ง</p> <p>เข้าแถวให้ตรง อย่าพะวงสิ่งใด</p> <p>เร็วเร็วเข้าสิ รีบรีบ ไวไว</p> <p>เราต่างจริงจัง สร้างวินัยด้วยกัน</p> <p>จะเล่นหรือเรียน พากเพียรสุขสันต์</p> <p>ยิ้มให้แก่กัน เรานั้นมีวินัย</p>

กิจกรรมที่ ๒.๗ วีรบุรุษน้อย

กิจกรรมที่ ๒.๗ วีรบุรุษน้อย	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้การเสียสละเพื่อส่วนรวม	<p>๑. ครูอ่านนิทานเรื่อง “วีรบุรุษน้อย” โดยกระตุ้นให้นักเรียน คิด และกระตุ้นให้นักเรียน คิดตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๒. เมื่ออ่านจบครูตั้งคำถามและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกิดอะไรขึ้นในเรื่อง - ถ้าเด็กชายกล้าหาญไม่เอานี้อูดูรูรั่วไว้จะเกิดอะไรขึ้น - ถ้าเด็กชายกล้าหาญวิ่งหนีจะเกิดอะไรขึ้น - ทำเหรียญกล้าหาญให้เด็กชายกล้าหาญ โดยให้นักเรียน ระบายสีบนกระดาษที่มี เหรียญอยู่ด้านล่าง จะเห็นลวดลายที่อยู่บนเหรียญ ตกแต่ง เพิ่มเติมด้วยกระดาษสี <p>กิจกรรมเสริม</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายเกี่ยวกับเชือก เชือกคืออะไร - แข่งกันเป่าฟองอากาศ - วาดรูป รูเล็ก รูใหญ่ - ให้นักเรียนทดลองเอานี้อูดูรูบนกระดาษที่เตรียมไว้
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
นิทานเรื่อง “วีรบุรุษน้อย”	นิทานเรื่อง “วีรบุรุษน้อย”

กิจกรรมที่ ๒.๘ ประภาคาร

กิจกรรมที่ ๒.๘ ประภาคาร	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้การเสียสละเพื่อส่วนรวม สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	<p>๑. ครูเริ่มต้นบทเรียนด้วยการอธิบายว่า “ประภาคาร” หมายถึงอะไร</p> <p>๒. ครูอ่านนิทานเรื่อง “แสงสว่างจากประภาคาร”</p> <p>๓. ตั้งคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน - มีใครบ้างที่ออกเดินทางกับเรือประมง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกิดอะไรขึ้นกับเรือประมง - ทำไมพวกเขาจึงทำเช่นนั้น

	<p>- นักเรียนคิดว่า ไม้ขีดไฟ หนังสือ ไม้กวาด และดินสอ จะรู้สึกรึ้อย่างไร เมื่อรู้ว่าพวกเขาสามารถช่วยชีวิตคนได้เป็นจำนวนมาก</p> <p>- ถ้านักเรียนเป็นผู้รอดชีวิตจากการเสียสละของไม้ขีดไฟ หนังสือ และไม้กวาดนักเรียนจะบอกอะไรแก่พวกเขาเหล่านั้น</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
นิทานเรื่อง “แสงสว่างจากประกาศคาร”	<p>นิทานเรื่อง “แสงสว่างจากประกาศคาร”</p> <p>ความหมาย ประภาคาร</p> <p>ชาวเรือ ถือกันว่า “ประกาศคาร” เปรียบเสมือน “ดวงประทีปแห่งท้องทะเล” ประภาคาร หมายถึง เครื่องหมาย ช่วยการเดินทางเรือที่มีความสำคัญมาก โดยใช้แสงไฟแสดงที่หมายถึงการนำเรือเข้าร่องน้ำอ่าว เขตท่าเรือ หรือเตือนตำบลที่ที่เรือจะวิ่งเข้าหากองหินที่ตื้น และสิ่งกีดขวาง ที่เป็นอันตรายต่อการเดินเรือ ดังนั้น ไฟดวงนี้จะดับไม่ได้ จึงต้องมีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลอยู่ตลอดเวลา และกรมอุทกศาสตร์ได้บรรจุตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประกาศคารเพื่อควบคุมดูแลประกาศคารเป็นเครื่องหมายช่วยการเดินทางเรือประเภทหนึ่ง เป็น “แสงสว่าง” ที่ตั้งไว้ในตำบลที่ หรือ ช่องทางสำคัญเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ในการเดินเรือให้แก่ชาวเรือทั้งหลายที่สัญจรไปมาในท้องทะเลปัจจุบันยังใช้ประกาศคารกันอยู่ ยกตัวอย่างที่ใช้ในประเทศไทย ประภาคารเหล่านี้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือ</p>

สาระที่ ๓

ความเป็นธรรมทางสังคม

สาระที่ ๓ ความเป็นธรรมทางสังคม	
แนวคิด	จุดประสงค์
ทุกคนควรได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะแตกต่างกันด้วยเชื้อชาติ ศาสนา ภูมิกำเนิด สถานะหรือการศึกษา และก็ต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วย ดังนั้น การให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่นและการเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง จะช่วยให้รักความเป็นธรรมในสังคมได้มากขึ้น	จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงความกล้าหาญทางจริยธรรม ทั้งการยึดมั่นที่จะรักษาความถูกต้องและการยอมรับผลการกระทำของตน ตลอดจนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้นำที่กล้าหาญและยึดมั่นในความดี
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ผลของการจัดกิจกรรม
๑. ครูเริ่มต้นด้วยการชวนนักเรียนและเก็บเด็ก ๒. ครูบอกนักเรียนว่า วันนี้จะเล่านิทานซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ ๓. ครูอ่านนิทานโดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง ๔. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ๗. ท่องคำคล้องจอง/ร้องเพลง “รถไฟสามัคคี”	นักเรียนเข้าใจถึงความกล้าหาญทางจริยธรรมว่า มาจากจิตใจที่กล้าหาญเป็นสำคัญ ดังนั้นพลังความกล้าหาญไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของร่างกาย ทุกคนสามารถเป็นคนกล้าหาญและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องได้
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้
เครื่องมือการเรียนรู้ ๑. นิทาน ๒. กิจกรรมการเล่น ๓. กิจกรรมศิลปะ ๔. กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	

กิจกรรมที่ ๓.๑ หนูผู้กล้าหาญ

กิจกรรมที่ ๓.๑ หนูผู้กล้าหาญ	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความกล้าหาญทางจริยธรรมว่ามาจากจิตใจที่กล้าหาญ</p> <p>เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นพลังความกล้าหาญไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของร่างกาย ทุกคนสามารถเป็นคนกล้าหาญและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องได้</p>	<p>๑. ครูเกริ่นถึงเรื่องความกล้าหาญว่า นักเรียนคิดว่าคนที่กล้าหาญน่าจะมีลักษณะอย่างไร</p> <p>๒. ครูวาดรูปหนู หรือนำรูปหนูมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนูเป็นสัตว์ที่มีลักษณะอย่างไร (เช่น ตัวเล็ก วิ่งเร็ว) ๓. ครูเล่านิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู” ให้นักเรียนฟัง โดยใช้หุ่นมือ “หนู” ๔. เมื่อเล่าจบแล้วชวนนักเรียนคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น <ul style="list-style-type: none"> - ราชสีห์ถึงแม้จะตัวใหญ่แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ - หนูช่วยราชสีห์ได้ด้วยวิธีใด ๕. ประเด็นแลกเปลี่ยนเสริมอื่นๆ อาจรวมถึง <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้จักใครที่มีความกล้าหาญหรือไม่ (อาจเป็นบุคคลสัตว์ หรือตัวละครในนิทาน) - นักเรียนเคยมีความกลัวหรือไม่ กลัวอะไรมากที่สุด ความกลัวเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความกล้าหาญ เราสามารถเอาชนะความกลัวได้ด้วยความกล้าหาญ แต่ต้องเป็นความกล้าหาญที่ถูกต้องด้วย ๖. สรุปประเด็นว่า <ul style="list-style-type: none"> - ความกล้าหาญไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของร่างกาย แต่ขึ้นอยู่กับการกระทำสิ่งที่ถูกต้อง <p>คนตัวเล็กๆ ก็สามารถทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่ได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งถูกต้องและยิ่งใหญ่คือ การทำความดี ปกป้องคนดี การต่อสู้กับความชั่ว - การต่อสู้กับความชั่วอาจมีอันตราย จึงต้องใช้พลังของความกล้าหาญ ๗. ครูชวนให้นักเรียนเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือสัตว์ต่างๆ
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. รูปภาพหนู</p> <p>๒. นิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู”</p> <p>๓. หุ่นมือ “หนู” และสัตว์อื่นๆ</p>	<p>๑. รูปภาพหนู</p> <p>๒. นิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู”</p> <p>๓. หุ่นมือ “หนู” และสัตว์อื่นๆ</p>

กิจกรรมที่ ๓.๒ เกมพลังหนู

กิจกรรมที่ ๓.๒ เกมพลังหนู	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องความกล้าหาญ และความสามัคคี</p>	<p>๑. ครูทบทวนนิทานและการเรียนรู้ จากนิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู”</p> <p>๒. ครูอธิบายเกม พลังหนู</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้นักเรียนคนหนึ่งเป็นสิงโต และอีกคนเป็นนายพราน นักเรียนที่เหลือเป็นหนู - ให้นักหนูจับมือกันเป็นวงกลมล้อมรอบสิงโตไว้ แล้วให้นายพรานอยู่นอกวง - นายพรานต้องพยายามแหวกวงล้อมของหนูเข้ามาจับสิงโตให้ได้ - หนูทั้งหมดต้องพยายามป้องกันสิงโตไว้ไม่ให้นายพรานเข้ามาจับได้ โดยต้องพยายามจับมือกันไว้ - หากนายพรานหลุดเข้ามาในวงได้แล้ว ให้สิงโตรีบวิ่งหนีออกไปนอกวง แล้วหนูก็ต้องช่วยกัน ป้องกันไม่ให้นายพรานออกไป <p>๓. ครูสรุปเน้นว่า ไม่ว่าเราจะเป็นใคร ตัวใหญ่หรือเล็ก หากมีความกล้าหาญ และสามัคคีก็จะสามารถทำสิ่งดีๆ ให้สำเร็จได้</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. รูปภาพหนู</p> <p>๒. นิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู”</p> <p>๓. หุ่นมือ “หนู” และสัตว์อื่นๆ</p>	<p>๑. รูปภาพหนู</p> <p>๒. หุ่นมือ “หนู” และสัตว์อื่นๆ</p>

กิจกรรมที่ ๓.๓ พญาลิง

กิจกรรมที่ ๓.๓ พญาลิง	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงคุณสมบัติของผู้นำว่า ต้องมีความดี ความกล้าหาญ และความเสียสละ</p>	<p>๑.ครูเกริ่นถึงเรื่องความเป็นผู้นำว่า นักเรียนคิดว่า คนที่เป็นผู้นำ หรือเป็นหัวหน้า น่าจะมีลักษณะอย่างไร</p> <p>๒.ครูเล่านิทานเรื่อง “พญาลิง” โดยใช้หุ่นมือ “ลิง”</p> <p>๓.เมื่อเล่าจบแล้ว ครูตั้งคำถามเพื่อชวนให้นักเรียนคิดและแลกเปลี่ยน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพราะเหตุใด ทหารแมนธนูจึงจ้องจะยิงฝูงลิง - พญาลิงช่วยฝูงลิงไว้ได้อย่างไร - ถ้าพญาลิงไม่เสียสละใช้ร่างกายตัวเองเพื่อเป็นสะพาน แต่กลับหนีไปตัวเดียวจะเกิดอะไรขึ้นได้บ้าง <p>๔. ครูสรุปประเด็นว่า ผู้ที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้า เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษ คือ ยึดมั่นใน ความดี กล้าหาญ และเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>๕. ให้นักเรียนฝึกร้องเพลง “เจี้ยกๆ”</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทานเรื่อง “พญาลิง”</p> <p>๒. เพลง “เจี้ยกๆ”</p> <p>๓. หุ่นมือ “ลิง ”</p>	<p>๑. นิทานเรื่อง “พญาลิง”</p> <p>๒. เพลง “เจี้ยกๆ”</p> <p>๓. หุ่นมือ “ลิง ” “เจี้ยกๆ”</p> <p>เจี้ยก เจี้ยก เจี้ยก เป็นเสียงเรียกของลิง</p> <p>ลิงมันไม่อยู่นิ่ง มันชอบวิ่งกระโดดไปมา</p> <p>เจี้ยก เจี้ยก เจี้ยก มันร้องเรียกพวกมา</p> <p>ครั้นพอถึงเวลา ออกเที่ยวหาผลไม้กิน</p>

กิจกรรมที่ ๓.๔ มาร์ชคุณธรรม

กิจกรรมที่ ๓.๔ มาร์ชคุณธรรม	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องคุณธรรมและการเป็นผู้นำผู้ตาม	๑.ครูแนะนำ “มาร์ชคุณธรรม” เพื่อให้นักเรียนท่องตาม ๒.นักเรียนท่องแล้วเดินจังหวะมาร์ช
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
เพลง มาร์ชคุณธรรม	เพลง มาร์ชคุณธรรม “มาร์ชคุณธรรม” ซ้าย ขวา ซ้าย เราเป็นคนดี ซ้าย ขวา ซ้าย รู้จักหน้าที่ ซ้าย ขวา ซ้าย เรามีน้ำใจ ซ้าย ขวา ซ้าย เรากล้ารับผิดชอบ ซ้าย ขวา ซ้าย คิดดีทำดี

กิจกรรมที่ ๓.๕ หมาป่ากับลูกแกะ

กิจกรรมที่ ๓.๕ หมาป่ากับลูกแกะ	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องความสามัคคีเพื่อการต่อสู้กับความชั่ว	๑.ครูเริ่มต้นบทเรียนด้วยการแนะนำให้นักเรียนรู้จักแกะและเล่นเลียนเสียงแกะ ๒.ครูอ่านนิทานคำกลอน/เพลง เรื่อง “หมาป่ากับลูกแกะ” โดยใช้หุ่นมือ “แกะ” ๓. เมื่ออ่านนิทาน/เพลง จบ ครูถามคำถามและให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - หมาป่ามีกี่ตัว - หมาป่าบอกลูกแกะว่าอะไร - หมาป่ากำลังจะทำอะไรกับลูกแกะ - ลูกแกะกลัวหมาป่าหรือไม่ เพราะเหตุใด - ลูกแกะบอกหมาป่าว่าอย่างไร - ตอนจบของเรื่องหมาป่าเป็นอย่างไร ๔. ฟังร้องเพลง “หมาป่ากับลูกแกะ” ๕. ครูชวนนักเรียนเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือสัตว์ต่างๆ

เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทานคำกลอน/เพลง เรื่อง “หมาป่ากับลูกแกะ”</p> <p>๒. หุ่นมือ “แกะ” และสัตว์ต่างๆ</p>	<p>๑. นิทานคำกลอน/เพลง เรื่อง “หมาป่ากับลูกแกะ”</p> <p>๒. หุ่นมือ “แกะ” และสัตว์ต่างๆ</p> <p>หมาป่ากับลูกแกะ”</p> <p>วันหนึ่งที่มีหมาป่าหน้าตาน่ากลัวลงมายลางแมมว่า มีอำนาจน่ากลัวน่าเกรงทึ่งเข้าไปในป่า หาอาหารเลี้ยงตัวเองวางทำน่าอวดเบ่งเป็นนักเลงรุกรานทั่วไปตะวันก็จวนจะคล้อย มันเดินลั่นห้อยหัวโซ่ตันเดินมาก็ไกลโซ ยังหาเหยื่อไม่ได้ซึกตัวเดินท่องมาตามลำธาร หิวจนลนลานหน้าตามัว เห็นลูกแกะยืนอยู่หนึ่งตัว เตียวจะเคี้ยวให้หายเข็ดฟันลูกแกะตัวน้อยน้อยยืนค้ำน้ำอยู่ปลายลำธารแกล้งกลัวตัวลนลาน เมื่อเห็นอันธพาลเดินเข้ามาข่มใจไม่ให้กลัว แล้วหันตัวเข้าประจันร้องทักออกไปพลัน วันนี้นิสบายดีหรือไรเจ้าหมาป่ามันไม่ตอบ นึกขบใจฟ้าขบใจสวรรค์ส่งอาหารมาเป็นชิ้นเป็นอัน ขอบคุณสวรรค์เบื้องบน</p> <p>จึงตวาดไอ้แกะน้อย ไยมาทำอ้อยสร้อยให้น้ำชุ่มชื่น ลำธารข้างล่างและบน เป็นของตัวตนข้าเพียงผู้เดียว แกะน้อยจึงร้องว่า ข้าไปก่อนที่ท่านเอยกี้แห่งนี้ข้านี้เคย ใช้มันมาแต่ข้าแต่นานอย่ามาทำอวดตัว ข้าไม่กลัวหรอกเจ้าตัวพาลหากทำตัวมั่วระราน อีกไม่นานจะโดนตีเจ้าหมาป่านี้กคุณเฉียว วะเตียวนี้ทำอวดดี</p> <p>ไม่รู้หรือนี่คือใคร ไยไม่ใส่ใจนำพาฉับพลันในทันที หมาป่าก็รีเข้าไปหาแต่ต้องรีบถอยออกมา ทำหน้าตาน่าตกใจลูกแกะตัวน้อยน้อย ยืนเป็นร้อยอยู่เรียงราย</p> <p>ยืนกล้าไม่กลัวตาย หากหมาป่าหมายจะเข้ามาส่งเสียงร้องแข่งด่า ไอ้หมาป่าใจดำนชาหากเอ็งกตขี้ปีศา ต้องเจอกับข้าผู้รักความเป็นธรรมลูกแกะตัวน้อยน้อย ยืนเป็นร้อยอยู่เรียงรายหมาป่าไม่กล้าย่างกราย ที่จะหมายเข้ามาจับกินหมดสิ้นแล้วซึก ยืนหางลู่ก้มหน้าดูดินชื่อเสียงเห็นที่จะสิ้น ต่อไปนี้จะหากินยังใ้ลูกแกะตัวน้อยน้อยยืนเป็นร้อยอยู่เรียงรายรวมพลังทั้งใจกาย ชับไล่วร้ายที่มารุกรานทำให้ให้เข้มแข็ง เข้าร่วมแรงกันอย่างอาจหาญขับไล่ไอ้ตัวมาร ที่คอยรุกรานและคอยทำลาย</p>

สาระที่ ๔

สาระที่ ๔ กระทำอย่างรับผิดชอบ	
แนวคิด	จุดประสงค์
<p>ในทุกสังคมประกอบด้วยสมาชิก หรือบุคคลที่แตกต่างหลากหลาย ตามบทบาทและหน้าที่ต่างๆ ที่เหมือนกันบ้างและต่างกันบ้าง ตั้งแต่เป็นสมาชิกของครอบครัว สมาชิกของโรงเรียน สมาชิกของที่ทำงาน และสมาชิกของสังคม ดังนั้น การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ละเมิดผู้อื่น และพร้อมยอมรับในการกระทำของตนเองนั้น สมาชิกทุกคนจะต้องเข้าใจความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และบุคคลต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ อย่างมีความรับผิดชอบต่อ พร้อมทั้งจะให้มีการตรวจสอบได้ มีความเคารพต่อกฎเกณฑ์ กติกาอย่างมีวินัย</p>	<p>เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของหน้าที่และฝึกฝนลักษณะนิสัยความรับผิดชอบต่ออันเป็นพื้นฐานต่อการกระทำอย่างรับผิดชอบต่อ และการยอมรับผิด</p>
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ผลของการจัดกิจกรรม
<p>๑. ครูเริ่มต้นด้วยการชวนสมทมนักเรียนและเก็บเด็ก ๒. ครูบอกนักเรียนว่า วันนี้จะเล่านิทานซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อเช่น นิทานเรื่องนี้ว่าไปงี่งอ ๓. ครูอ่านนิทานโดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง ๔. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ๗. ท่องคำคล้องจอง/ร้องเพลง “นิ้ว.....อยู่ไหน”</p>	<p>นักเรียนเข้าใจความสำคัญของหน้าที่และฝึกฝนลักษณะนิสัยความรับผิดชอบต่ออันเป็นพื้นฐานต่อการกระทำอย่างรับผิดชอบต่อ และการยอมรับผิด</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทาน ๒. คำคล้องจอง ๓. กิจกรรมการเล่น ๔. กิจกรรมศิลปะการเล่น ๕. กิจกรรมศิลปะ</p>	<p>๑. นิทาน ๒. คำคล้องจอง ๓. กิจกรรมการเล่น ๔. กิจกรรมศิลปะการเล่น ๕. กิจกรรมศิลปะ</p>

กิจกรรมที่ ๔.๑ มือของหนู

กิจกรรมที่ ๔.๑ มือของหนู	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับมือว่า สามารถทำหน้าที่ และทำประโยชน์ต่างๆได้ ไม่ว่าจะเป็น เป็นมือเด็กหรือมือผู้ใหญ่	<p>๑.ฝึกร้องเพลง “นิ้ว....อยู่ไหน”</p> <p>๒.ถามนักเรียนว่า คนเรามีกี่มือ แต่ละมือมีกี่นิ้ว</p> <p>๓.ให้นักเรียนกางมือบนกระดานแล้วลากเส้นตามรูปมือ</p> <p>๔.ระบายสีตกแต่งมือของตนเอง</p> <p>๕.อธิบายให้รู้จักมือ นิ้วมือซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญของร่างกาย รู้จักการเปรียบเทียบขนาดของมือ ระหว่างมือตนเองกับคน อื่นดูว่า มือใครใหญ่ มือใครเล็ก</p> <p>๖.หลังจากดำเนินกิจกรรมรู้จักมือแล้ว ครูเริ่มต้นด้วยการ ถามคำถามว่า เด็กได้รู้ใหม่ว่ามือทำอะไรได้บ้าง</p> <p>๗. ให้นักเรียนตอบ แล้วครูอธิบาย เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไหว้ทักทาย สวัสดี ไหว้แสดงการขอบคุณ ไหว้แสดงการขอ โทษ ไหว้แสดงความเคารพ - จับมือ - เล่นแมงมุมลาย เล่นหุ่นงา - บันดินน้ำมัน - ปลุกต้นไม้ - ใส่เสื้อผ้า ดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้อื่น - กอด- โบกมือ <p>๘.มือนี้ทำไม่ได้ดีหรือไม่ ให้นักเรียนตอบ ไม่ควรทำอะไร เช่น หยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต</p> <p>๙.ร้องเพลง “นิ้วมือ....อยู่ไหน” ปรบมือเป็นจังหวะ กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและปลูกจิตสำนึก ร้องเพลงและเต้นรำประกอบจังหวะ</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑. กระดาษและสี ๒. เพลง “นิ้ว....อยู่ไหน”	๑. กระดาษและสี ๒. เพลง “นิ้ว....อยู่ไหน” และร้องประกอบจังหวะจังหวะ ปรบมือมือ/ มือ/ มือ/ เล็ก เล็ก/ (เท้า เท้า เท้า เล็ก เล็ก) ปรบมือเป็นจังหวะ “นิ้ว....อยู่ไหน” นิ้วโป้งอยู่ไหน นิ้วโป้งอยู่ ไหนอยู่ไหนจะ อยู่ไหนจะ สุขสบายดีหรือไร สุขสบายดีหรือไรไป ก่อนนะ สวัสดี (นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย มือฉัน)

กิจกรรมที่ ๔.๒ มือนี่มีประโยชน์

กิจกรรมที่ ๔.๒ มือนี่มีประโยชน์	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับมือว่า สามารถทำหน้าที่ และทำประโยชน์ต่างๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นมือเด็กหรือมือผู้ใหญ่	<p>๑.ครูถามนักเรียนว่า มือทำอะไรได้บ้าง เช่น การดูแลตนเอง (ติดกระดุม ผูกเชือกกรองเท้า) การช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งขนม การช่วยงานบ้าน เก็บของเล่น มือสวยดี มือขอโทษ</p> <p>๒.ครูชวนนักเรียนไปใช้มือทำความดี เช่น เก็บของเล่นเข้าที่ จัดโต๊ะ ล้างแก้วน้ำของตนเอง กวาดห้อง พับผ้า งานบ้าน อื่นๆ</p> <p>๓.เมื่องานเสร็จแล้ว ครูจับมือเด็กทุกคน ชมเชยโดยใช้เพลง “มือเล็กเล็ก ทำให้โลกยิ่งใหญ่”</p> <p>๔.ครูถามว่า กลับไปจะใช้มือทำประโยชน์อะไรบ้าง</p> <p>๕.ฝึกร้องเพลง “มือเล็กๆ”</p> <p>๖.ฝึกร้องเพลง “หากพวกเรากำลังสบาย”</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. เพลง “มือเล็กๆ”</p> <p>๒. เพลง “หากพวกเรากำลังสบาย”</p>	<p>๑. เพลง “มือเล็กๆ”</p> <p>๒. เพลง “หากพวกเรากำลังสบาย”</p> <p>“มือเล็กเล็ก”</p> <p>มือเล็กเล็ก สร้างโลกยิ่งใหญ่ มือเล็กเล็ก สร้างโลกยิ่งใหญ่ มือเล็กเล็ก ทำให้โลกสวย โลกสวยงาม ด้วยมือของเรา (เท้าเล็กเล็ก เอวเล็กเล็ก)</p> <p>“หากพวกเรากำลังสบาย”</p> <p>หากพวกเรากำลังสบายจง (ปรบมือ) พลัน หากพวกเรากำลังสบายจง (ปรบมือ) พลัน หากพวกเรากำลังมีสุข หมดความทุกข์ไปแล้วทุกสิ่ง มีวประวิงอะไรกันเล่า จง (ปรบมือ) พลัน (กระต๊อบเท้า ผงกหัว ส่งเสียงดัง)</p>

กิจกรรมที่ ๔.๓ นี้อโป่งซีโกง

กิจกรรมที่ ๔.๓ นี้อโป่งซีโกง	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่า การขโมยเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และไม่สามารถยอมรับได้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	๑. ครูทบทวนบทเรียนเรื่องชื่อของนี้อโป่งซีโกง ๒. ครูเริ่มต้นบทเรียนด้วยการร้องเพลง “โป่ง ซี กลาง นาง ก้อย” ๓. ครูสอนร้องเพลง พร้อมให้นักเรียน ทำท่าประกอบ ซีตามทีละนี้อ ตามเนื้อเพลง • กำมือและยกนี้อมือทีละนี้อ ขึ้นตามเนื้อเพลง ๔. ครูนำเข้าสู่เรื่องด้วยการอ่านนิทานเรื่อง “นี้อโป่งซีโกง” โดยกระตุ้นให้นักเรียน ใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง ๕. เมื่อครูอ่านจบ ตั้งคำถามและให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - ทำไมนี้ออื่นๆ จึงโกรธนี้อโป่ง
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑. นิทานเรื่อง “นี้อโป่งซีโกง” ๒. เพลง “โป่ง ซี กลาง นาง ก้อย”	๑. นิทานเรื่อง “นี้อโป่งซีโกง” ๒. เพลง “โป่ง ซี กลาง นาง ก้อย” “โป่ง ซี กลาง นาง ก้อย” โป่ง ซี กลาง นาง ก้อย ก้อย นาง กลาง ซี โป่ง นี้อทุกนี้อชื่อสัตย์ไม่คตโกง ยกนี้อโป่งชมเซยเด็กดี

กิจกรรมที่ ๔.๔ ตึกตอกซีเกียดเงิน

กิจกรรมที่ ๔.๔ ตึกตอกซีเกียดเงิน	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบ	๑. ครูเริ่มต้นบทเรียนด้วยการถามนักเรียนว่า รู้จักนาฬิกาหรือไม่ และอธิบายส่วนประกอบของนาฬิกา ความสำคัญของนาฬิกา ๒. ครูอ่านนิทานเรื่อง “ตึกตอกซีเกียดเงิน” โดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดและมีจินตนาการตามเนื้อเรื่อง

	<p>๓.เมื่ออ่านนิทานจบแล้ว ครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนในประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เวลาเช้า / เวลากลางวัน / เวลาบ่าย / เวลาเย็น / เวลากลางคืน นักเรียนทำอะไรบ้าง - ครูแนะนำเกี่ยวกับนาฬิกาว่า นาฬิกามีประโยชน์อย่างไร มีส่วนประกอบคือ <p>ตัวเลข เข็มสั้น และเข็มยาว ที่ต้องทำหน้าที่ร่วมกัน</p> <p>๔.ฝึกร้องเพลง “ตึกตอก”</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทานเรื่อง “ตึกตอกชี้เงาเดิน”</p> <p>๒. เพลง “ตึกตอก”</p>	<p>๑. นิทานเรื่อง “ตึกตอกชี้เงาเดิน”</p> <p>๒. เพลง “ตึกตอก”</p> <p style="text-align: center;">“ตึกตอก”</p> <p>“ตึกตอก เสียงนาฬิกา</p> <p>พอถึงเวลา เรามาช่วยกัน ตึกตอก ฉับเป็นเข็มสั้น</p> <p>ตึกตอก ฉับเป็นเข็มยาว ตึกตอก เสียงนาฬิกา</p> <p>ตึกตอก เรามาช่วยกัน”</p> <p style="text-align: center;">เนื้อเพลง ทำทางประกอบ</p> <p>ตึกตอก เสียงนาฬิกา พอถึงเวลา เรามาช่วยกัน</p> <p>ย่าเท้าอยู่กับที่</p> <p>ตึกตอก ฉับเป็นเข็มสั้น ทำมือแคบๆ</p> <p>ทำตัวเล็กๆ</p> <p>ตึกตอก ฉับเป็นเข็มยาว ทำมือกว้างๆ ยาวๆ</p> <p>ทำตัวใหญ่ๆ</p> <p>ตึกตอก เสียงนาฬิกา พอถึงเวลาเรามาช่วยกัน</p> <p>ย่าเท้าอยู่กับที่</p>

กิจกรรมที่ ๔.๕ ทำไม้หนูชอบลิ้ม

กิจกรรมที่ ๔.๕ ทำไม้หนูชอบลิ้ม	กิจกรรมที่ ๔.๕ ทำไม้หนูชอบลิ้ม
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่</p>	<p>๑.ครูถามนักเรียนว่า รู้จักกระแตหรือไม่</p> <p>๒.ครูอ่านนิทานเรื่องกระแตน้อยขี้ลิ้มให้นักเรียนฟัง โดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดและจินตนาการตาม</p> <p>๓.เมื่ออ่านจบแล้ว ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนทบทวนว่า กระแตน้อยทำอะไรได้ และลิ้มอะไรบ้าง - ให้นักเรียนวิเคราะห์ผลที่อาจเกิดขึ้นจากการลิ้มของกระแตน้อย <p>๔.คุณครูถามว่า นักเรียนทำอะไรได้บ้าง ลิ้มที่จะทำอะไรบ้าง พร้อมๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละคนเติมคำพูดในสิ่งที่นักเรียนมักจะลิ้ม เช่น ทำการบ้าน/ ทิ้งขยะ/ รดน้ำต้นไม้/ ให้อาหารปลาทอง/ แปรงฟัน/ ถูสบู่ / ปิดประตู และอื่นๆที่นักเรียนอาจลิ้มที่จะทำ</p> <p>๕.ครูสรุปโดยชี้ให้เห็นว่า การจำได้ว่า จะต้องทำอะไรบ้างที่ต้องทำคือ ความรับผิดชอบและความรับผิดชอบสำคัญมาก เพราะเป็นลักษณะของเด็กดี คนดี พ่อแม่และคุณครูจะรักและไว้วางใจต่อไปเมื่อนักเรียนโตขึ้น หากมีความรับผิดชอบก็จะสามารถทำงานเลี้ยงชีพดูแลตัวเองได้</p> <p>๖.ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนต้องรับผิดชอบอะไรบ้างทั้งที่บ้านและโรงเรียน</p> <p>๗.ให้นักเรียนดูรูปภาพความรับผิดชอบของกระแต เช่น เก็บที่นอน ทำการบ้านช่วยทำความสะอาดบ้าน ทิ้งขยะลงถังเก็บของหาย ไปฝากกับคุณครู ให้อาหารปลาเด็ดดอกไม้ในแปลงดอกไม้ ไม่แปรงฟัน เปิดไฟ/โทรทัศน์ทิ้งไว้เมื่อไม่ใช้งาน</p> <p>๘.ให้นักเรียนวาดรูปเกี่ยวกับความรับผิดชอบ</p> <p>กิจกรรมเสริมเพื่อความสนุกสนานปลูกฝังจิตสำนึก ร้องเพลง “กระแตตื่นเช้า”</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
<p>๑. นิทานเรื่อง “กระแตน้อยขี้ลิ้ม”</p> <p>๒. นกหวีด</p> <p>๓. กระดาษและสี</p> <p>๔.เพลง “กระแตตื่นเช้า”</p>	<p>๑. นิทานเรื่อง “กระแตน้อยขี้ลิ้ม”</p> <p>๒. นกหวีด</p> <p>๓. กระดาษและสี</p> <p>๔.เพลง “กระแตตื่นเช้า”</p> <p>“กระแตตื่นเช้า”</p>

	<p>คำร้อง ทำนอง สองวัย ดูเจ้ากระแต่น้อย เต็น วอย วอย ว่องไว ช่างแจ่มใสรำเรียงเสียงจริง จับกิ่งโน้นก็มากิ่งนี้ จับกิ่งนี้ก็ไปกิ่งนั้น โลดกระชั้นไปตามเสียงเพลง ตื่น ตื่น ตื่นเช้า เช้า ไม่ซึมเศร้าเศร้าใจ ไม่หลับไหลล่งเลยสักครา กระแต่น้อย เจ้ากระแต่น้อย เต็นวอย วอย ออกกำลัง ฟังสิฟัง ฟัง ฟัง ฟังเสียงมัน ปิด ปิด/ ปิด ปิด ปิด/ ปิด/ ปิด ปิด หนึ่ง สอง หนึ่ง สอง หนึ่ง สอง สาม สี่ ออกกำลังกาย โยกย้ายไปมา มาฉันจะพา เต็นไปด้วยกัน</p> <p>“คาถาพิเศษ ของคุณครูนกฮูก” “ปิด ปิด ปิด จำ จำ จำ ว่าหนูต้อง ..... จำ จำ จำ ว่าต้องทำทันที ผลัดวันประกันพรุ่งไม่ดี หนูต้องมีความรับผิดชอบ”</p>
--	--

กิจกรรมที่ ๔.๖ ระบายไม้กวาด

กิจกรรมที่ ๔.๖ ระบายไม้กวาด	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
<p>เพื่อฝึกให้นักเรียนความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม</p>	<p>๑.คุยกับนักเรียนว่า ทุกคนเป็นเด็กดี มีความรับผิดชอบ อยากให้นักเรียนร่วมกันรับผิดชอบเรื่องต่างๆ ทุกคนเป็นเจ้าของห้องเรียน</p> <p>๒.ครูถามว่า ห้องเรียนที่น่าอยู่ และมีความสุขเป็นอย่างไร</p> <p>๓. ถ้านักเรียนอยากให้ห้องเรียนน่าอยู่และมีความสุข ต้องร่วมด้วยช่วยกัน สิ่งที่ยากที่สุดคือ การทำความสะอาดและรักษาความสะอาด</p> <p>๔. ครูถามนักเรียนว่า รู้จักไม้กวาดหรือไม่ แล้วสอนร้องเพลง “ระบายไม้กวาด”</p>

	<p>๕. ชวนนักเรียนทำความสะอาดห้อง เพื่อทุกคนจะได้อยู่ในห้องที่สะอาด และขณะที่ทำความสะอาดอาจเปิดเพลงให้เด็กได้ร้องตาม</p> <p>๖. ฝึกให้นักเรียนรับผิดชอบงานอื่นในห้องเรียน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก็บของเล่นที่เล่นแล้วเข้าที่ให้เรียบร้อย - ทำความสะอาดห้องเรียน - เตรียมที่นอนกลางวัน - เก็บที่นอนกลางวัน <p>หมายเหตุ อาจเปิดเพลงสำหรับเด็กไปด้วยขณะที่ให้นักเรียนรับผิดชอบต่อการทำงาน</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
เพลง “ระบำไม้กวาด”	<p>เพลง “ระบำไม้กวาด”</p> <p>คำร้อง/ทำนอง สองวัย</p> <p>รู้ใหม่ รู้ใหม่ รู้ใหม่ รู้ใหม่ฝุ่นนั้นไม่สะอาด ไม่กวาด มันก็ไม่ไป เด็กเด็ก ควรจำใส่ใจ เด็กเด็กควรจำใส่ใจไม่กวาด ไม่ไป ฝุ่นยังมี บ้านเราต้องมีระเบียบ เรียบหรือคอยจับคอยดู อย่าว่างเว้นเห็นแล้วต้องช่วยดู อย่าว่างเว้นเห็นแล้วต้องช่วยดู เพื่อให้หน้าอยู่เจริญหูเจริญตา หัดไว้ หัดไว้ นะเรา ยามเช้า ยามบ่าย ยามสาย กวาดบ้านเป็นของง่ายตาย ถ้าไม่ ใส่ใจ ฝุ่นจะเต็มเมือง กวาด กวาด กวาด กวาด เอ้า กวาด กวาด กวาด กวาด กวาด</p>

กิจกรรมที่ ๔.๗	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อฝึกให้นักเรียนความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	<p>๑. ครูอ่านนิทานเรื่อง “ชายโง่กับต้นไม้” โดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดและมีจินตนาการ ตามเนื้อเรื่อง</p> <p>๒. เมื่ออ่านนิทานจบแล้ว ครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนในประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายก้วยจับกับนายก้วยเดี่ยวเป็นอะไรกัน - ทำไมนายก้วยจับจึงปลุกต้นไม้ - เมื่อนายก้วยจับปลุกต้นไม้แล้วเกิดอะไรขึ้น - ทำไมนายก้วยเดี่ยวจึงตัดต้นไม้ทิ้ง - เมื่อนายก้วยเดี่ยวตัดต้นไม้แล้วเกิดอะไรขึ้น

	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาประโยชน์ของสิ่งของต่างๆ - จินตนาการว่า ถ้าวันหนึ่งไม่มีของบางอย่าง (เช่น น้ำ/ ไฟ/ ของเล่น/ ดินสอ/ กระดาษ/ เสื้อผ้า) เด็กๆ จะทำอย่างไร และจะลำบากอย่างไร จะแก้ปัญหาอย่างไร - เด็กๆ จะดูแลรับผิดชอบข้าวของต่างๆ ด้วยวิธีใดบ้าง (เช่น เสื้อผ้า-ซัก พับ เก็บ/ งานซาม-ล้าง เก็บ/ ดินสอสี-เก็บเป็นที่เป็นทาง ฯลฯ) <p>๓. ครูสรุปว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ของทุกอย่างมีประโยชน์ อย่าทิ้งขว้าง และต้องใช้อย่างประหยัด เพราะถ้าวันหนึ่งไม่มีแล้วจะมาเสียใจภายหลัง (เช่น เล่นของเล่นแล้วต้องเก็บ/ อย่าเปิดน้ำเปิดไฟทิ้งไว้) - ของทุกอย่างมีประโยชน์ เราจึงต้องดูแลรับผิดชอบ (เช่น ทำความสะอาดของเล่น ของใช้ เหมือนต้นไม้ที่เราต้องกวาดใบไม้ใต้ต้นด้วย)
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
นิทานเรื่อง “ชายโง่กับต้นไม้”	นิทานเรื่อง “ชายโง่กับต้นไม้”

สาระที่ ๕

<p>สาระที่ ๕ เป็นอยู่อย่างพอเพียง</p>	
แนวคิด	จุดประสงค์
ความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภมาก และต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น	เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้แนวคิดการมีชีวิตที่พอเพียง โดยเฉพาะเรื่องโทษของความโลภ และการทำอะไรเกินตัว
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ผลของการจัดกิจกรรม
<p>๑.ครูเริ่มต้นด้วยการชวนนักเรียนสนทนาพร้อมกิจกรรมและเก็บเด็ก</p> <p>๒.ครูบอกนักเรียนว่า วันนี้จะเล่านิทานซึ่งเป็นเรื่องของเกี่ยวกับความโลภเป็นสิ่งที่ไม่ดี</p> <p>๓.ครูอ่านนิทานโดยกระตุ้นให้เด็กใช้จินตนาการตามเนื้อเรื่อง</p>	<p>-นักเรียนได้เรียนรู้แนวคิดการมีชีวิตที่พอเพียงโดยเฉพาะเรื่องโทษของความโลภและการทำอะไรเกินตัว</p> <p>-นักเรียนได้เข้าใจว่า ความโลภเป็นสิ่งที่ไม่ดี</p>

๔.ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ๗.ท่องคำคล้องจอง/ร้องเพลง	
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้
๑. นิทาน ๒. กิจกรรมการเล่น ๓. กิจกรรมศิลปะ ๔. กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	๑. นิทาน ๒. กิจกรรมการเล่น ๓. กิจกรรมศิลปะ ๔. กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

กิจกรรมที่ ๕.๑ เด็กโลก

กิจกรรมที่ ๕.๑ เด็กโลก	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่า ความโลภเป็นสิ่งที่ไม่ดี	<p>๑.ครูเกริ่นถึงเรื่อง ความโลภ ซึ่งหมายถึง ความอยากได้ไม่รู้จักพอ๕</p> <p>๒.เล่านิทานเรื่อง “เด็กโลก”</p> <p>๓.เมื่อเล่าจบแล้วชวนนักเรียนทบทวนเรื่องและร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำไมเพื่อนๆ จึงหนีขุนช้างไปเล่นกันเอง ไม่เล่นกับขุนช้าง - ขุนช้างสามารถหยิบถั่วออกจากขวดไหลปากแคบได้อย่างไร <p>๔.ครูให้นักเรียนท่องตามคำที่แม่สอนขุนช้าง “ไม่พอค่อยเอาใหม่ ไม่พอค่อยเอาใหม่ ไม่พอค่อยเอาใหม่”</p> <p>๕.ครูสรุปประเด็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความโลภเป็นสิ่งไม่ดี - หยิบตักอะไรก็เอามาแต่พอดี ถ้าไม่พอค่อยเอาใหม่ก็ได้ - ควรรู้จักแบ่งปันกัน <p>๖.กิจกรรมเสริมการเรียนรู้อื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงรับประทานอาหารของว่างหรืออาหารเที่ยง ให้นักเรียนสังเกตดูว่า ปกติกินข้าว ขนม น้ำเท่าใดจึงจะอิ่มพอดี - ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า หากหยิบอาหารหรือขนมมากเกินไป จนกินไม่ไหวมีข้อเสียอย่างไรบ้าง และควรแก้ไขอย่างไร
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
นิทานเรื่อง “เด็กโลก”	นิทานเรื่อง “เด็กโลก”

กิจกรรมที่ ๕.๒ คนเลี้ยงแพะ

กิจกรรมที่ ๕.๒ คนเลี้ยงแพะ	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่า ความโลภเป็นสิ่งที่ไม่ดี	๑. ครูเล่านิทานเรื่อง “คนเลี้ยงแพะ” ๒. เมื่อเล่าจบแล้วชวนนักเรียนทบทวนเรื่อง และร่วมแสดงความคิดเห็น - เพราะเหตุใด ผู่งแพะเดิมจึงวิ่งหนีคุณลุงไป - คุณลุงแbbieแbbieถูกคุณป้าดูว่าอะไร ๓. ครูสรุปประเด็นเรื่องความโลภว่า เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี คนที่มีความโลภมากๆ มักต้องลงเอยด้วยความสูญเสีย เพราะความโลภของเขา นั่นเอง ๔. ครูให้นักเรียนตกแต่งระบายสีหน้ากากแพะให้สวยงาม
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑.นิทานเรื่อง “คนเลี้ยงแพะ” ๒.เพลงแพะร้อง แbbie แbbie ๓.แบบหน้ากากแพะ เพื่อใช้ตกแต่งระบายสี	๑.นิทานเรื่อง “คนเลี้ยงแพะ” ๒.เพลงแพะร้อง แbbie แbbie ๓.แบบหน้ากากแพะ เพื่อใช้ตกแต่งระบายสี

กิจกรรมที่ ๕.๓ กากับหงส์

กิจกรรมที่ ๕.๓ กากับหงส์	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้ที่จะภูมิใจและพอใจในสิ่งที่ตัวเองเป็นสิ่งที่ตัวเองมี	๑. ครูเล่านิทานเรื่อง “กากับหงส์” ๒. เมื่อเล่าจบแล้วชวนนักเรียน ทบทวนเรื่องและร่วมแสดงความคิดเห็น - กามีประโยชน์อย่างไร - ทำไมกาจึงลงไปว่ายน้ำทั้งๆ ที่ว่ายน้ำไม่เป็น ๓. ครูสรุปประเด็น - เราควรภูมิใจและพอใจในสิ่งที่ตัวเองเป็น และในสิ่งที่ตัวเองมี - การพอใจในสิ่งที่ตัวเองมีและเป็น ไม่ใช่การหยุดแสวงหาความก้าวหน้า หรืออยู่เฉยๆ - เช่นเดียวกับ กา ที่มีหน้าที่ที่สำคัญและน่าภาคภูมิใจ เราก็ควรภูมิใจในตัวเองและทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ๔. กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและเสริมการเรียนรู้ - กิจกรรมระบายสีรูปกา

	- คำอธิบาย กา ปกติมีสีน้ำตาลสวยงามอยู่แล้ว แต่หาก กา จะต้องกลายเป็นสีอื่นจะเป็นสีอะไรได้บ้าง ให้นักเรียนระบายสีรูปกา โดยไม่ให้ใช้สีดำ
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
๑. นิทานเรื่อง “กากับหงส์” ๒. รูปกา (ใช้ระบายสี)	๑. นิทานเรื่อง “กากับหงส์” ๒. รูปกา (ใช้ระบายสี)

กิจกรรมที่ ๕.๔ ลูกอึ่งอ่างกับแม่

กิจกรรมที่ ๕.๔ ลูกอึ่งอ่างกับแม่	
จุดประสงค์	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้ที่จะไม่ทำอะไรเกินตัว ลักษณะ	<p>๑. ครูเล่านิทานเรื่อง “ลูกอึ่งอ่างกับแม่”</p> <p>๒. เมื่อเล่าจบแล้วชวนนักเรียนทบทวนเรื่อง และร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนสะท้อนจากเรื่องว่า ทำ ไม้แม่อึ่งอ่างถึงพองจนลอยไป แล้วจะเกิด ผลตามมาอย่างไร - ให้เด็กๆ ยกตัวอย่างสิ่งที่ทำมากเกินไปแล้วเกิดผลเสีย เช่น ฝืนเล่นน้ำไม่ยอมหยุด จนป่วย ง่วงแล้วฝืนจนงอแง กินเยอะเกินไปจนปวดท้อง เป็นต้น <p>๓. กิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลอน “อึ่งอ่างจับมด” ๔. ให้นักเรียนท่องกลอน “อึ่งอ่างจับมด” - สามารถทำ ท่าประกอบได้ โดย - ทุกครั้งที่พูดคำว่า “อึ่งอ่างให้ทำ ทำตัวพอง” - ทุกครั้งที่พูดคำว่า “มดให้ทำ ทำตัวเล็กๆ มากที่สุด” - เกมอึ่งอ่างจับมด - เลือกนักเรียนสองคนเป็นอึ่งอ่าง นักเรียนที่เหลือเป็นมด - อึ่งอ่างกระโดดได้ขาเดียว ไล่จับมด - มดตัวไหนโดนจับต้องสลับกลายเป็นอึ่งอ่างไล่จับมดตัวอื่น <p>ส่วนอึ่งอ่างเมื่อจับ เพื่อนได้ต้องกลายเป็นมด</p>
เครื่องมือการเรียนรู้	สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
เพลง อึ่งอ่างจับมด ๑. นิทานเรื่อง “ลูกอึ่งอ่างกับแม่” ๒. กลอน / เพลง “อึ่งอ่างจับมด”	<p>๑. นิทานเรื่อง “ลูกอึ่งอ่างกับแม่”</p> <p>๒. กลอน/เพลง “อึ่งอ่างจับมด”</p> <p>เพลง อึ่งอ่างจับมด</p> <p>อึ่งอ่างมานั่งข้างโอ่ง มานั่งหลังโถงจะคอยกินมด (ซ้า)</p> <p>เด็กเอ๋ยอย่าโลภอย่าคด จะเป็นเหมือนมดเป็นเหยื่ออึ่งอ่าง</p>

ภาคผนวก

ที่ มท ๐๘๙๓.๒/ว ๓๓๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง การนำหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ไปจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๓.๒/ว ๔๖๙๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๓.๒/ว ๒๕๐๗
ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ รับทราบสรุปมติและข้อสั่งการ
ในการประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมสี่เหลี่ยม ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล ตามที่ประธานกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่าย
งบประมาณภาครัฐ/กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติเสนอ ซึ่งมีมติเห็นชอบ
ในหลักการให้กระทรวงศึกษาธิการบรรจุหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ในโครงสร้างส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
จำนวน ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม ๔๐ ชั่วโมงต่อปีการศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๖ โดยให้เริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ทุกโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และ
โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาทราบ และดำเนินการไปแล้ว รวมทั้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดให้มีการอบรม
เชิงปฏิบัติการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตร “โตไปไม่โกง” (เด็กสร้างชาติ) ในสถานศึกษาสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาการจัดกิจกรรม
หลักสูตร “โตไปไม่โกง” เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม
๒๕๕๘ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อเป็นการติดตามผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรับทราบปัญหา/อุปสรรคของสถานศึกษาสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่นำกิจกรรมในหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการปลูกฝัง
ค่านิยม จิตสำนึก ให้เด็กและเยาวชนของชาติ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ รักความเป็นธรรม มีความ
รับผิดชอบ และมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง เต็มใจเป็นคนดี รักความถูกต้องและความเป็นธรรม เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน
ต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ทุจริต ไม่โกง ไม่ยอมรับและรังเกียจพฤติกรรมทุจริต และการโกงทุกรูปแบบ
ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัด

/การศึกษา ...

การศึกษาระดับชั้นอนุบาล และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ทุกแห่ง รายงานผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ตามแบบรายงานที่ส่งมาพร้อมนี้ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบทุกวันที่ ๑ ของเดือน โดยให้เริ่มรายงานตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๑๑๒ , ๑๑๓